

iki aylık
işçi gazetesi
ocak-şubat
2022

Türkiye
Genel
Hizmetler
İşçileri
Sendikası
Yayın
Organı

DİSK/GENEL-İŞ emek

BU SAYIDA: 2022 Bahara Dönecek, İzmir Mitingi, DİSK 55 Yaşında, 8 Mart, #emar

Sayı: 174

emek'ten

DİSK ve Genel-İş olarak kendimizi büyük bir toplumsal dönüşüm veya toplumsal devrim hareketinin öznelerinden birisi olarak görüyor ve tanımlıyoruz.

Gündem Savaşla Toz Duman

Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş bu döneme damgasını vurdu. Rusya'nın Ukrayna'yı işgal girişimi sonuçları itibarıyla halklara yıkım getiriyor ve en fazla zararı ülkelerin emekçi sınıflarına veriyor. Bu tartışmasız bir gerçeklik lakin savaşın nedenlerinden biri de NATO'nun saldırganlığı ve yayılmacılığıdır. Kısaca emperyalist güçler arası kavganın Ukrayna üzerinden sürdürülmesi söz konusudur.

Savaşı durdurmak ve barışı tesis etmek için yapılması gereken Rusya'nın koşulsuz geri çekilmesi ve NATO saldırganlığının ve genişleme hamlesinin durmasıdır. Emperyalist çıkarlar olmasa iki halkın birbiriyle savaşması gibi bir durumun söz konusu olmayacağı aşikârdır. Sadece 2. Dünya Savaşı'nda 700 bin insanın Kiev Muharebesinde Nazi saldırganlığı nedeniyle hayatını kaybetmiş olması gerçeği bile iki ülke halklarının neden savaşmaması gerektiğinin kanıtıdır.

Ayrıca saldırgan tavrını Rus milliyetçiliğine temel yapmaya çalışan Rusya'nın girdiği bu yol insanlığı büyük bir ekonomik krize sürükleyecek gibidir ve sonuçları itibarıyla iklim krizinin derinleşmesine de yol açacaktır. Tek çözüm savaş tacirlerinin sevincini kursağında bırakarak savaşın durdurulmasıdır. Silahlanmaya ayrılan bütçelerin insanlığın geleceği, sağlık, eğitim ve bilim için kullanılması şarttır. Unutulmamalıdır ki; emperyalizme karşı mücadele kapitalizme karşı mücadeleyi de gerektirir.

Kapitalizm Dünyayı Bitiriyor!

Kapitalizmin küresel Covid-19 salgını nedeniyle insanlığı içine sürüklediği durum içler acısıdır. Kapitalist tekellerin kârları uğruna milyonlarca işçinin işsiz ve gelirsiz bırakılması, doğanın acımasızca sömürülmesi, açlık, aşının eşitsiz dağılımı, AB'nin aşı stok-

ları konusundaki bencil yaklaşımının Afrika'yı aşısız bırakması vs. kapitalizmin kar hırsının yol açtığı çöküşün ifadesidir.

Memleketimiz Türkiye ise savaşmadığı halde savaşan ülkeler kadar ekonomik açmaz içerisinde. Kapıda olan açık bir gıda krizidir. Neo-liberal politikalar sonucu kendine yetebilen ülke özelliği yitip gitmiştir. Ülke borç sarmalında ve temel gıda maddelerinin temininde zorluk yaşamaktadır.

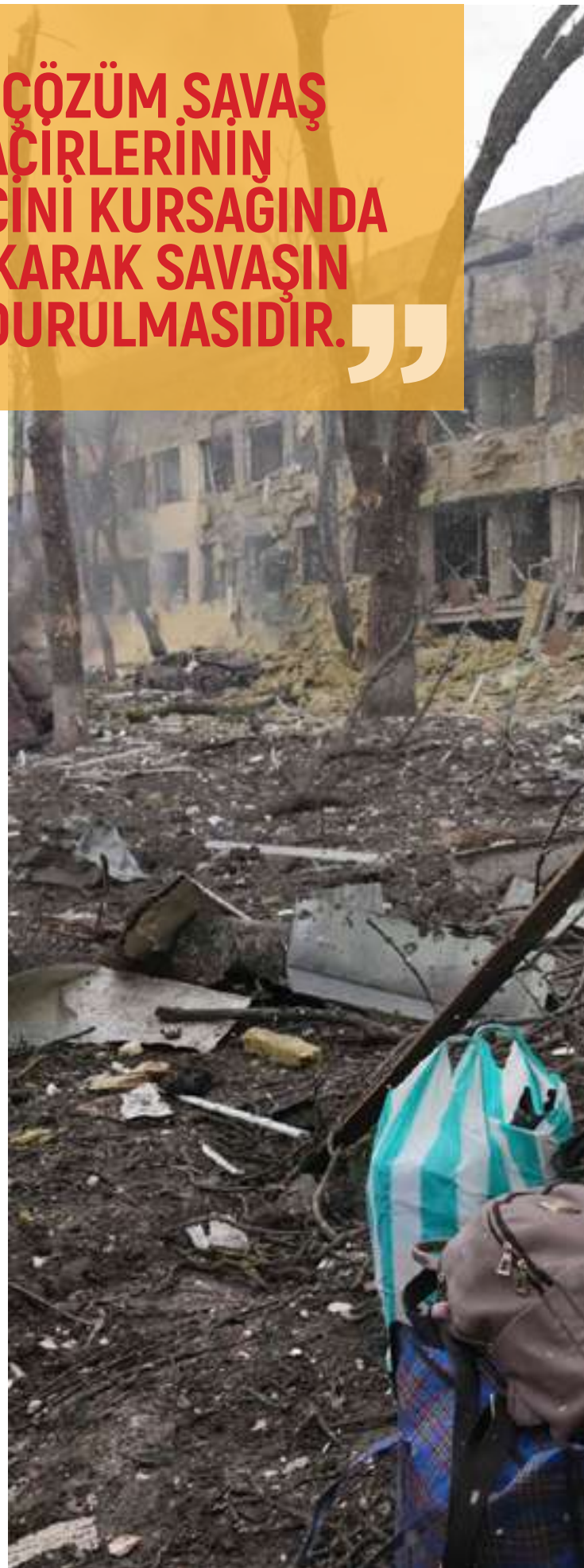
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle işbaşında olan kadrolar liyakatsiz, yeteneksiz, bilgisiz ve cahildir. Erken seçim bu durumda yegâne yoldur ve umarız ki ülkeyi yönetecek yeni kadrolarda liyakat, yetenek ve bilginin arandığı bir dönem yaşanır.

İşçi Sınıfı İdeolojisi Üzerine

Genel-İş kurucusu ve Eski DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, işçi sınıfının kurtuluşunun siyasi mücadeleyle olacağına, bu mücadelenin de bağımsız bir sınıf partisiyle ve işçi sınıfı ideolojisiyle yapılacağına inanıyordu. Baştürk'ü bu çizgiye getiren temel etken 12 Eylül mahkemelerinde karşılaştığı tavır, suçlamalar ve bunlara karşı verdiği mücadeleydi.

12 Eylül mahkemelerinde DİSK'e yöneltilen başlıca suçlama DİSK eğitimlerinde işçi sınıfı bilimi konularının işlenmesiydi. DİSK'i savunan Baştürk, işçi sınıfı biliminin işçi sınıfının ve sendika hareketinin 150-200 yıllık mücadelesinde edinilen bilgi ve uygulamalar olduğunu bıkmadan usanmadan anlattı ve ortaya koydu.

“TEK ÇÖZÜM SAVAŞ TACİRLERİNİN SEVİNCİNİ KURSAĞINDA BIRAKARAK SAVAŞIN DURDURULMASIDIR.”

Bu tarihsel vurgudan sonra işçi sınıfı ideolojisi konusuna dönelim: burjuva ideologlarının tüm çarpıtmalarına karşın günümüz kapitalist toplumu sermaye ve işçi sınıfından oluşur. Kapitalist sınıf içinde ayrımlar ve tarihin belirli dönemlerinde kapitalist sınıf içindeki bir sermaye grubunun öne çıkması doğaldır, bugünün küresel kapitalizmine yön verenin küresel mali sermaye olması gibi...

1848 Şubat'ında Londra'da yayımlanan ve fikir babaları Marx ve Engels olan Komünist Manifesto'nun en önemli fikri kapitalizmin aşılabacağına olan kuvvetli inançtı. "Bütün ülkelerin işçileri birleşin" sözünü biten Manifesto, her daim, işçi sınıfının temel ilham kaynağı olmuştur.

Bu düşünceler bugün için de ilham vericidir. Bu düşüncelerden bugün nasıl ilham alacağız? Öncelikle siyasi arenada muhalif kanadın

sıkça sözünü ettiği "5'li çete" tanımlamasıyla gündeme getirilen sermaye gruplarına şayet iktidara gelirse ne yapılacaktır? Kapitalizmin kutsal saydığı mülkiyet hakkı temelinde mi hareket edilecektir yoksa bu kutsal hak bir kalemde silinerek dokunulacak mıdır? Kendisini sosyal demokrat olarak tanımlayan ana muhalefetin bu "kutsal" hakka ne kadar dokunacağı işçi sınıfı açısından takip konusu olmaya devam edecektir. Kuşkusuz toplumsal sınıfların refleksi büyük dönüşüm anlarında nasıl seyredecektir, bu da bilinemez.

Peki büyük bir toplumsal dönüşüm yaşanabilir mi? Tüm ilerici toplumsal güçler buna dönük hazırlık yaparsa, bu dönüşüme hazırlanırsa, neden olmasın? Böyle bir hazırlık var mı? Hayır yok; en kabadayı beklenti sağcılaştırılan siyasi iklim ve kültürde Cumhurbaşkanlığını almak ve tedricen vasat bir burjuva demokrasisine geçiş yapmak. 6 siyasi partinin ortaya koyduğu program bu temeldedir ve neo-liberal devlet yönetiminden taviz verilmeyeceği görülmektedir.

DİSK ve Genel-İş olarak kendimizi büyük bir toplumsal dönüşüm veya toplumsal devrim hareketinin öznelerinden birisi olarak görüyor ve tanımlıyoruz. Burjuva demokrasisinin sınırlarının farkındayız; NATO'yu bu türden bir demokrasinin güvencesi olarak görenlerin iktidara talip olduğu bir ülkede yaşadığımızın farkındayız. İktidar heveslilerinin sendikal mücadelede yanımızda değil karşımızda olduklarının ve sağcılığa ve sendikalarına göz kırptıklarının da bilincindeyiz. Bilincinde olduklarımızla bu köhne düzenin karşısında yer alıyoruz. Havanın işçi sınıfından yana dönmesi için uğraş veriyoruz. Adaleti, eşitliği ilke edinmiş sömürsüz bir ülkenin peşindeyiz. İşçi sınıfının zincirlerini yavaştan yavaş kırıldığını görüyoruz; işten çıkarmalara karşı örgütlenen direnişler, hak için, hukuk için, refah için çıkılan grevlerin ağırdan kazanımlara evrildiğini, dipten bir dalganın geldiğini gözlemliyoruz.

İşkolumuzda biz de 4 talep ortaya koyduk;

Belediye işverenlerine seslendik:

- Kriz verileni götürdü, ek protokol yapın, ücretleri iyileştirin ve emekçiye hakkı olanı verin;

Cumhurbaşkanlığı Yönetimine seslendik:

- Belediye şirket işçisini kamu işçi olarak görün ve ilave tediye haklarını verin;
- Belediye bütçelerindeki personel kısıtlamalarını kaldırın; belediyelere yönelik ayrımcı politikalara son verin bütçeleri rahatlatın.
- Zorunlu emeklilik uygulamalarına son verin; bu konuda 696 sayılı KHK ile geçişi yapılan işçiler için öngörülen emekliliği geleni emekliye zorlama uygulamasının bazı hallerde ne denli isabetsiz olduğu ortaya çıkmıştır. Özellikle belediye meslek kurslarında kültürel varlık olarak değerlendirilebilecek alanlardaki bazı meslek öğretmenlerinin emekliliğe zorlanması son derece yersizdir.

Bu talepleri kararlılıkla her platforma ve her yerde dile getirecek ve savunacağız. İktidar yanlısı olsun ya da olmasın tüm belediyelerden birincil talebimiz ek protokol ile belediye işçisine de ekonomik ve sosyal hakların tanınmasıdır. Ek protokol yaparsanız işçilerin refahını bir nebze korumuş olursunuz, ayağınıza taş değmesin deriz; yapmazsanız bütün yollarınız kapalı olsun.

DİSK/Genel-İş Genel Yönetim Kurulu

42 Yıllık Çöküş

24 Ocak Kararları

24 Ocak kararları, iktidarların şekil ve isim değiştirmesi bir yana, hiç değişmedi; emekçilere, adalete, özgürlüğe ve insan haklarına, demokrasi ve eşitliğe düşman 12 Eylülcüler tarafından emekçileri sindirmek için kullanılan bir enstrüman el değiştirdi.

24 Ocak 1980 ekonomi kararlarının üzerinden 42 yıl geçti. Ocak 1980- Eylül 1980 arasında uygulanamayan kararlar 12 Eylül askeri darbesiyle uygulamaya konuldu ve Türkiye sadece ekonomik değil aynı zamanda siyasi, toplumsal ve kültürel açılardan köklü olarak dönüştürüldü. Bu ve benzeri kararlarla bizimki gibi ülkelerin ekonomileri, IMF ve Dünya Bankası aracılığıyla kapitalizmin merkez ekonomilerine bağlandı. Böylece uygulanan neoliberal politikaların acı sonuçlarını hep birlikte yaşıyoruz.

Bugün dünyada en zengin 10 kişinin serveti 3,1 milyar kişinin toplam servetini aştı. En zengin 10 kişinin serveti ikiye katlanırken salgın döneminde günlük 5,50 dolardan az kazanan kişi sayısı 160 milyon arttı. Günde en az 21 bin 300 kişi eşitsizlik nedeniyle hayatını kaybediyor. İşte bu adaletsizliğin temelleri Türkiye’de o zamanlarda atıldı.

Türkiye işçi sınıfı, bu dönüşümün maliyetini düşük ücret politikaları ve adaletsizlikle ödedi. İşçi sınıfı hak ettiği refah düzeyinden uzaklaştırıldı, türlü baskılara maruz kaldı;

özellikle DİSK’e 12 Eylül öncesi ve sonrasında hukuksuz ve şiddetli saldırılar gerçekleştirildi.

24 Ocak kararları ülkemizde güvencesiz ve sendikasız çalışmaya mecbur bırakılan işçiler; milli gelirden ve ekonomik büyümeden payını alamayan yoksullar ve işsizler yarattı. 24 Ocak kararlarıyla birlikte gelen; emek sömü-

rüsüne dayalı, sıcak paraya bağımlı, ranta ve balon büyümelere odaklı ekonomi politikalarının acı sonuçlarını bugün de yaşıyoruz. Bunu, yaşadığımız ağır geçim sıkıntısında, yüksek faturalar, yüksek enflasyon ve düşük ücret politikasında da görüyoruz.

24 Ocak kararları ile başlayan özelleştirmelerin yüzde 88’i AKP döneminde yapıldı. Sendikalaşma oranı 1980’de yaklaşık yüzde 40 iken, 2021’de yüzde 14’e düştü.

Sigortalı işçi sayısının yaklaşık 7 kat artmasına, büyük bir işçileşme süreci yaşanmış olmasına rağmen sendikalı işçi sayısı sadece 2,3 kat arttı. Geçici, güvencesiz, kurlsız ve esnek çalışma düzeni yaygınlaştı.

24 Ocak kararları, iktidarların şekil ve isim değiştirmesi bir yana, hiç değişmedi; emekçilere, adalete, özgürlüğe ve insan haklarına, demokrasi ve eşitliğe düşman 12 Eylülcüler tarafından emekçileri sindirmek için kullanılan bir enstrüman el değiştirdi. Şimdi aynı politikalar daha agresif bir şekilde iktidar tarafından uygulanıyor.

**Özelleştirmelerin
yüzde 88’i AKP
döneminde
yapıldı.
Sendikalaşma
oranı 1980’de
yaklaşık yüzde
40 iken, 2021’de
yüzde 14’e düştü.**

Temizlik İşçileri

Şehrin En Sahici Tanıkları

Kamusal alanları bizim için var eden temizlik işçileri, emek yoğun bir çalışmayla kentleri biz uyurken her gün yeniden üretirler.

Kamusal alan ile özel alanlarımız arasındaki kurgusal olmayan, en sahici bağımız çöplerimizdir. Çöpler hakkımızda çok şey anlatırlar. Attıklarımız ya da tükettiklerimizden geriye kalanlar; eğitimimiz, ilgilerimiz, alışkanlıklarımız, sağlığımız, sosyal ve ekonomik durumumuz ve hatta dünya görüşümüzü kısaca kim olduğumuzu ele verirler. Bu nedenle kendimizi açıklama gereği duymadan, özel alanlarımıza da dahil etmeden yaşamımız hakkında -bazen yakın çevremizdekilerden de fazla- en çok bilgiye sahip olanlar temizlik işçileridir. Neredeyse bütün dillerde çöpün çağrışımları aynı olumsuzlukları barındırır; çöp değersiz olan, işe yaramayan, itilmişlik, unutulmuşluk, gereksizlik gibi pek çok tanımlamayla değerlendirildiğinden, -genellikle çoğunluk tarafından- çöp işiyle uğraşanlara da bu toptancı yaklaşımla aynı muamele edilir. Bu nedenle soruyoruz: Evet, onlar bizi çok iyi tanıyor, peki ya biz onları?

Kapitalizmle birlikte her geçen gün biraz daha artan bir iştahla sürekli olarak tüketen toplumlara dönüştükçe çöplerimiz de bu tüketime paralel olarak arttı ve devasa bir çevre sorununa dönüştü. Bu büyük sorunun ağırlığıyla yüzleşmek ve baş etmek zorunda olanlar ise öncelikle temizlik işçileri oldu.

Anayasa'nın 56. maddesinde hayat bulan "çevre hakkı" bağlamında yaşanabilir kentler için sağlıklı ve dengeli bir çevrenin yaratılması gerektiği kuşkusuzdur. Belediyelerin temizlik işleri müdürlüklerinin görev tanımı içinde yer alan temiz ve sağlıklı toplumsal yaşam alanları yaratmak ve sürekliliğini sağlamak işi, ağır bir yük olarak temizlik işçilerinin sırtındadır.

Belediye sınırları içindeki yerleşim alanlarında üretilen günlük kentsel atıkları toplayarak çöp biriktirme yerine taşımak, cadde ve sokakları süpürmek ve ilaçlı su ile yıkamak, pazar yerlerinin temizliğini yapmak, biriken atık ve atıkları kaldırmak, doğal afetle karşılaştığında, oluşabilecek su baskınlarının önlenmesi ve bertaraf edilmesinde diğer kuruluşlara yardımcı olmak gibi geniş bir yelpazede kamusal alanları bizim için var eden temizlik işçileri emek yoğun bir çalışmayla kentleri biz uyurken her gün yeniden üretirler.

Temizlik işçilerinin normal şartlarda zaten ağır olan çalışma koşulları, salgınla birlikte virüsün yayılmasını önlemek amacıyla kat kat arttı, caddeleri ilaçlı sularla yıkamaya ve daha çok süpürmeye başladılar. Ayrıca insanların virüsten korunmak için taktıkları ama sokaklardan toplayanların sağlığını hiçe sayarak yollara attıkları maskeleri topladılar.

Temizlik işçileri fiziksel, kimyasal, biyolojik ve ergonomik riskler altında çalışmak zorundalar. Yoğun fiziksel emek gerektiren temizlik işlerini yapanlarda postür ve kas iskelet sistemi sorunları yanında vardiyalı çalışmaya bağlı olarak sabah erken ve gece geç saatlerde çalışmak zorunda olmalarından kaynaklanan psiko-sosyal sorunlar ortaya çıkmaktadır. Yaptıkları işin niteliğinden kaynaklanan cilt ve solunum sistemi hastalıkları için kişisel koruyucu donanımların yeterli olmaması ise yaralanmalara ve çoğu zamanda kronik hastalıklara neden olmaktadır.

Temizlik işlerinde yeterli istihdamın sağlanması ve işçilerin yaptıkları işin yoğunluğu ve toplumsal yaşamın sürekliliği için hayati önemi göz önünde bulundurularak güvenlik ve sağlıkları için de önlemler alınması gerekmektedir.

Temizlik işlerinin, vasıfsız bir iş olduğu algısı, yaptıkları işin yeterince takdir edilmemesi, temizlik işçilerinin motivasyonunu, sosyal ve psikolojik durumunu olumsuz etkilemektedir. Çöplerin yere atılmamasına dair sayısız uyarı bulunmasına rağmen bu eylemin sürekli tekrarlanması çevreye olduğu kadar temizlik işçilerine de duyarsızlıktır. Temizlik işçilerinin olmadığını düşünelim, "onların ellerinde yaşayan kentler", maalesef nefes alamaz, varlığını sürdüremez.

Afrika'ya ihanet

Afrika'da aşı yokken AB aşığı çöpe atacak

AB, Afrika'ya şu ana kadar bağışlanan Covid 19 aşısı miktarının yaklaşık iki katını (55 milyon doz) şubat sonunda çöpe atmak zorunda kalacak.

Avrupa, Afrika kıtasındaki üreticilerin kendi COVID-19 aşılarını yapmalarına izin verecek önerileri engellerken, ay sonunda kullanım süresi sona erecek milyonlarca dozu istifleyerek Afrika'ya ihanet etti. Public Services International (PSI)'in da üyesi olduğu Halkın Aşı İttifakı, Afrika toplantısı öncesinde Avrupalı liderleri, Afrika Birliği'ni (AU) ve Avrupa Birliği (AB)'ni uyardı.

AB, Afrika'ya şu ana kadar bağışlanan Covid 19 aşısı miktarının yaklaşık iki katını (55 milyon doz) şubat sonunda çöpe atmak zorunda kalacak ve bu yıl Afrika'ya bağışladığından 25 milyon dozdan fazla aşığı depolayacak!

Şu anda dünyanın en büyük aşı ihracatçısı olan AB, Afrika ile kurduğu özel ilişkiye rağmen, ürettiği aşıları göz yaşartıcı fiyatlarla zengin ülkelere satmaya öncelik verdi ve aşı ihracatının sadece yüzde sekizini Afrika kıtasına yaptı. Almanya için sözkonusu daha vahim; Pfizer aşısının arkasındaki Alman ilaç şirketi BioNTech'in aşı ihracatının sadece yüzde biri Afrika'ya gitti.

Aynı zamanda, Almanya liderliğindeki AB üye ülkeleri, Güney Afrika ve Hindistan tarafından masaya yatırılan ve Afrika Birliği ve

dışında kalan yüzden fazla ülke tarafından Covid aşılarının üretimine izin verecek bir fikri mülkiyet feragatnamesinin engelleyicisi olmuştur.

Zirve bildirisinin sızdırılan taslakları, AU'nun feragat konusundaki ısrar diline rağmen, AB ile AU arasında bir bölünme olduğunu gösteriyor. Geçen yaz, AU-AB zirvesine ev sahipliği yapan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, feragat için desteğini açıkladı, ancak o zamandan beri AB'nin bu konuyla ilgili duruşuna meydan okumaya dair çok az şey yaptı.

Yılbaşından bu yana Afrika'da Kovid-19 nedeniyle çeyrek milyon insanın, yani günde

yaklaşık 7.000 kişinin öldüğü tahmin ediliyor. Aşı yetersizliği nedeniyle kıtadaki insanların sadece yüzde 11'i bugüne kadar ilk iki COVID aşısını aldı.

AB'de takviye aşısı olan kişilerin sayısı, Afrika'da iki doz aşı yaptıranların sayısının üçte birinden fazla!

Afrika İttifakı, Christian Aid, Oxfam, PSI ve UNAIDS dahil olmak üzere yaklaşık 100 kuruluşun oluşan Halkın Aşı İttifakı, AB'nin Afrika'daki aşı eksikliğinden sorumlu tutulması gerektiğini, çünkü AB'nin Afrika'da çok sıkı bir şekilde durduğunu söylüyor. Kıtanın kendi aşı dozlarını üretebilmesinin yolunun açılması gerekiyor.

DiSK

"Bitmeyen Kavgadır, Sürüp Gider..."

İşçi sınıfının tüm çıkarları, hakları, özgürlük ve onuru için emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadeleyi ilke edinen DİSK...

55 yıl önce, 13 Şubat 1967'de sınıf mücadelesinin yoğun olarak yaşandığı bir dönemde Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) kuruldu. Dönemin ruhu ve işçilerin talepleri doğrultusunda, işçilerin kendi iradeleriyle kurdukları DİSK; Türkiye Maden-İş, Lastik-İş, Gıda-İş, Basın-İş ve Türk Maden-İş sendikalarının bir araya gelmesiyle ve Kemal Türkler, Rıza Kuas, İbrahim Güzelce, Kemal Nebioğlu ve Mehmet Alpdündar önderliğinde kuruldu. Bugün sendikamızın da dahil olduğu çatısı altındaki 22 sendikayla mücadelesini sürdüren DİSK'in yarım asrı aşan mücadelesinin temel çıkış noktası işçinin anayasal haklarını alabilmesi, özgürce örgütlenebilmesi için gerçek bir işçi konfederasyonuna duyulan ihtiyaçtı.

İşçi sınıfının tüm çıkarları, hakları, özgürlük ve onuru için bir araya gelerek emperyalizm ve kapitalizme karşı mücadeleyi ilke edinen DİSK, Kuruluş Bildirgesindeki;

"Kendi tarihimizin derinliklerinden ve dünya işçilerinin mücadele deneyimlerinden yararlanarak sosyal adalet içinde hızla kalkınmayı, işçi sınıfının devlet yönetiminin

her kesiminde söz ve karar sahibi olması ve böylece demokrasinin gerçekten uygulanması ile mümkün görürüz" ifadeleri DİSK'in olmazsa olmazlarına vurgu yapar: Sosyal adalet, işçi sınıfının iradesi ve demokrasi.

DİSK; -pek çok sendikal yapının aksine- sarı sendikacılığa karşı devletten ve sermayeden bağımsız olarak, sınıf ve kitle sendikacılığını temel ilkeleri olarak belirledi. 1967'den sonra işçilerin diledikleri sendikayı özgürce seçebilmeleri için yoğun mücadele veren DİSK, sarı sendikalara karşı 'gizli oy-açık sayım' ilkesine dayalı referandum uygulamalarıyla, güdümlü sendikacılığa karşı ilk ve ciddi seçenek haline geldi.

Bu ilkelerle ördüğü 55 yıllık mücadelesiyle bugün geldiği noktada DİSK, aynı kararlılıkla tavrını işçi sınıfı ve demokrasiden yana, hakça adil bir bölüşüm ve ezilenlerin adalet arayışının yanında durarak göstermeye devam etmektedir.

Geçen 55 yılda türlü badireler atlatan, çeşitli zamanlarda türlü kıyımlara uğrayan DİSK, hiç eğilip bükülmedi, geleneğine ve geçmişine hep sahip çıktı. 1 Mayıs 1977 Taksim Mitingi'nde kontrgerillanın saldırısına

uğradı, onlarca kişi katledildi. Kurucu Genel Başkanı Kemal Türkler faşistler tarafından bir suikast sonucu öldürüldü. 12 Eylül askeri darbesi sonrasında da yöneticileri ve üyeleri hapsedilerek atıldı, işkencelerden geçirildi, öldürüldü, faaliyetleri yasaklandı ve mal varlığına el konuldu. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve 51 DİSK'li idamla yargılandı.

Yine de DİSK hiç yılmadı; sadece kendi üyelerinin değil tüm ezilen ve sömürülen kesimlerin hakları için mücadele etmeyi kendine görev bildi.

Konfederasyonumuz DİSK, bugün de aynı kavgayı sürdürüyor. Yaşadığımız ekonomik zorluklarla işçilerin çalışma ve yaşam koşulları gittikçe daha da kötüleşiyorken; insanca yaşamak için gereken bütün haklarımız için, geçtiğimiz darboğazdan çıkış için en önde yürümeyi sürdürüyor.

DİSK'in 55 yıl önce kuruluş bildirgesindeki ilkelerin öngörüsü, bugün de güncelliğini sürdürüyor. DİSK, emeğin hakları için, işçi sınıfının ekonomik, demokratik, sosyal ve sendikal hakları için mücadele etmeye, işçilerin sesi olmaya "Emeğin Türkiye" için çalışmaya devam ediyor.

Savaşa Hayır!

Rusya-Ukrayna arasındaki gerilimin sıcak çatışmaya dönüşmesi ile ilgili olarak Konfederasyonumuz DİSK Yönetim Kurulu bir açıklama yaptı:

Bir süredir Rusya ile Ukrayna arasında yapay olarak körüklenen gerilim maalesef sıcak çatışmaya dönüştü. Bu çatışmanın kaybedeni Rusya ve Ukrayna emekçileri başta olmak üzere bölge halkları olacaktır.

NATO'nun Ukrayna'ya yönelik genişleme

planı ve Ukrayna'yı silahlandırarak Rusya'yı kuşatma girişimleriyle artan gerilim, Rusya'nın işgal girişimi ile sıcak savaşa dönüşmüştür.

Farklı emperyalist projelerin ve yayılmacı hayallerin çatışması emekçilere yıkım getirmekte, dünyayı ve halkları felakete sürüklemektedir.

Daha fazla can kaybı ve yıkım yaşanmadan silahların susması, Rusya'nın saldırıları

na son vermesi acil önceliğimizdir.

ITUC ve ETUC'un dünyanın daha fazla savaşa değil yeni bir toplumsal sözleşmeye, insanlara, istihdama ve barışa yatırım yapılmasına ihtiyacı olduğu yönündeki uyarılarına katılıyor, sorunların müzakere ile çözülmesine dair çağrısını destekliyoruz.

Bu çerçevede Rusya'yı saldırılarını durdurmaya, NATO'yu da yayılmacı planlarından vazgeçmeye çağırıyoruz.

Yitirdiklerimiz...

Dikili Belediyesi Jeotermal Gıda A.Ş. işçisi **Erdoğan Cengiz** 4 Ocak'ta, Adana Büyükşehir Belediyesi Ulaşım A.Ş. işçisi **Şaban Töngüç** 7 Ocak'ta, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi işçisi **İbrahim Sirke** 8 Ocak'ta, Kuşadası Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Tayfun Fındık** 14 Ocak'ta, Yenişehir Belediyesi işçisi **Cuma Kabağan** 20 Ocak'ta, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Volkan Palabıyık** 24 Ocak'ta, Ardanuç Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçisi **Mustafa Bilgin** 28 Ocak'ta, Atakum Belediyesi işçisi **Şenol Gül** 28 Ocak'ta, Muğla Büyükşehir Belediyesi Su Kanalizasyon İdaresi işçisi **Çetin Üstündağ** 31 Ocak'ta, Manavgat Belediyesi MELAS A.Ş. işçisi **Ali Dinç** 1 Şubat'ta, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZELMAN A.Ş. işçisi **Hakan Açıkalin** 2 Şubat'ta, Adana Büyükşehir Belediyesi Ulaşım A.Ş. işçisi **Halil İbrahim Başkan** 5 Şubat'ta, Çatalağzı Belediyesi işçisi **Avni**

Küçüker 5 Şubat'ta, Adana Büyükşehir Belediyesi Ulaşım A.Ş. işçisi **Oğuz Sağır** 6 Şubat'ta, Muğla Büyükşehir Belediyesi Emek Personel Ltd. Şti. işçisi **Doğan Paşalı** 8 Şubat'ta, Sarıyer Belediyesi SARBEL A.Ş. işçisi **Hasan Tahsin Honça** 10 Şubat'ta, Küçükçekmece Belediyesi Küçükçekmece A.Ş. işçisi **Hüseyin Bozdağ** 10 Şubat'ta, Urla Belediyesi URİT Ltd. Şti. işçisi **Haydar Sağır** 13 Şubat'ta, Kartal Belediyesi Kartursaş A.Ş. işçisi **Nevriye İleri** 13 Şubat'ta, Tepebaşı Belediyesi Tepebaşı A.Ş. işçisi **Yusuf Kocabey** 18 Şubat'ta, Sarıyer Belediyesi SARBEL A.Ş. işçisi **Alper Yüksek** 21 Şubat'ta, Karabağlar Belediyesi KARBEL A.Ş. işçisi **Mustafa Aksaç** 24 Şubat'ta, Küçükçekmece Belediyesi Küçükçekmece İnşaat A.Ş. işçisi **Hakkı Toraman** 25 Şubat'ta, Karşıyaka Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Mehmet Ali Karabağ** 28 Şubat'ta yaşamını yitirdi. **Ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz.**

İşsizlik ve İstihdam

Çalışabilir 64 Milyonun Sadece 20,4 Milyonu Kayıtlı Tam Zamanlı İstihdamda!

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi'nin (DİSK-AR) 2021 4. çeyreğine ilişkin "İşsizlik ve İstihdamın Görünümü" raporu yayımlandı.

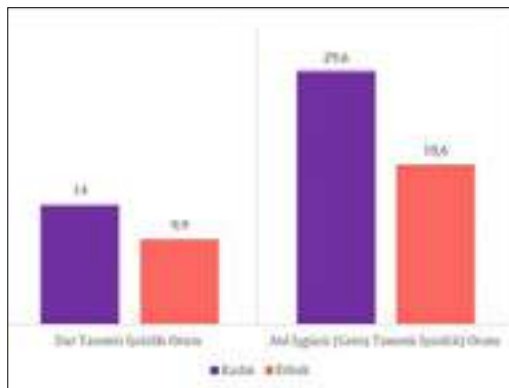
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi'nin (DİSK-AR) 2021 4. çeyreğine ilişkin "İşsizlik ve İstihdamın Görünümü" raporu yayımlandı.

Raporda öne çıkan başlıklar ve özet bulgular şöyle:

- 2021 4. çeyreğinde geniş tanımlı işsiz sayısı 8 milyonu aştı!
- Çalışma çağındaki 64 milyon yurttaşın sadece 20 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı istihdamda (KATİ)! Her 100 kadından sadece 17'si kayıtlı ve tam zamanlı istihdamda!
- Gençlerde geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 41,4!
- Genç kadınlarda geniş tanımlı işsizlik yüzde 51'i aştı!

Geniş tanımlı işsizlik yüzde 22,5

TÜİK'e göre mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı 2021 4. çeyrekte,

Cinsiyete göre mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranları (Yüzde)

2020 4. çeyreğe göre 250 bin kişi azalarak 3 milyon 780 bin olarak gerçekleşti. DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden yararlanılarak hesaplanan geniş tanımlı işsiz sayısı ise 2021 4. çeyrekte 8 milyon 283 bin oldu.

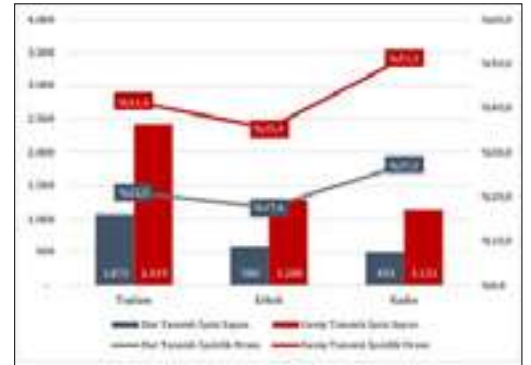
Kadın İşsizliği daha fazla

Covid-19 döneminde tüm dünyada yaşanan iş kayıplarından kadınlar erkeklere göre orantısız bir biçimde olumsuz etkileniyor. ILO'ya göre kadın istihdamının yüzde 4,2'si, erkek istihdamının ise yüzde 3'ü salgın nedeniyle azaldı.

TÜİK'in 2021 4. çeyrek üç aylık verilerine göre hem dar hem geniş tanımlı işsizliğin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında kadınlarda işsizliğin erkeklerden daha fazla olduğu görülüyor. 2021 4. çeyreğinde dar tanımlı işsizlik erkeklerde yüzde 9,9 ve kadınlarda ise yüzde 14 olarak açıklandı. Geniş tanımlı işsizlik (âtil işgücü) oranı ise erkeklerde yüzde 18,6 ve kadınlarda yüzde 29,6 olarak gerçekleşti.

Geniş tanımlı genç işsizliği yüzde 41,4

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de Covid-19 nedeniyle genç işsizliği oldukça yükseldi. TÜİK genç işsizliğini 2021'in 4. çeyreğinde yüzde 21 olarak açıkladı. Ancak TÜİK verileri genelde olduğu gibi gençlerde de gerçek durumu yansıtmaktan uzak.

15-24 yaş arası gençlerde dar ve geniş tanımlı işsiz sayıları ve işsizlik oranları (Bin) (Yüzde)

TÜİK verilerinden yararlanarak hesapladığımız 15-24 yaş arası genç nüfusta geniş tanımlı işsizlik oranı 2021'in 4. çeyreğinde yüzde 41,4 olarak gerçekleşti. Böylece geniş tanımlı genç işsizliği dar tanımlı genç işsizliğinden 20,4 puan fazla olarak hesaplandı.

Gençlerde kadın işsizliği daha yüksek

Genç kadınlarda gerçek işsizlik ise daha da vahim durumdadır. 15-24 yaş arası erkeklerde dar tanımlı işsizlik yüzde 17,6 ve geniş tanımlı işsizlik yüzde 35,4 olarak gerçekleşti. 15-24 yaş arası genç kadınlarda ise dar tanımlı işsizlik TÜİK tarafından yüzde 27,2 olarak açıklanmışken geniş tanımlı işsizlik yüzde 51,3 olarak hesaplandı. Böylece dar tanımlı işsizlik geniş tanımlı işsizlikten erkeklerde %17,8, kadınlarda %24,1 daha yüksek seyretmektedir.

Genç işçiler

EPSU'dan Genç İşçiler Raporu

Sendikal hareketin varlığını sürdürebilmesi daha geniş bir alanda işçilerle daha çok ortaklaşabilmesi ve sınıf mücadelesini büyütürken sorunların üstesinden gelmeyi sağlayabilmesi için; yenilenmesi, dönüşmesi ve bu doğrultuda stratejiler geliştirmesi hem işçilerin hem de sendikaların geleceği açısından son derece önemlidir.

Avrupa'daki Sendikalarda Genç İşçilerin Üyelik Oranı Düşüyor

Sendikalar, emekçilerin gündeminde kalmak ve daha etkili olmak için temsil etmeye çalıştıkları işgücünün bileşimini üyelik durumuna yansıtmalıdır. Ancak, örneğin çoğu durumda, Avrupa'daki sendikalarda genç işçilerin üyelik oranı düştüğünden bu sendikaların yaş profili artıyor. Bu kaygılarla çözüm yolları geliştirmek amacıyla, Avrupa Kamu Hizmeti Sendikaları Federasyonu (EPSU), genç işçilerin sendikalara üyeliklerini ve sendikalara katılımlarını artırmanın farklı yollarını anlamak için bir araştırma yaparak raporlaştırdı:

Kamu Hizmetlerindeki Genç İşçilerin Sayısında Düşüş Yaşanıyor

Kamu hizmetlerinde giderek daha az genç işçi olduğu gibi, özellikle gençler arasında sendika üyeliğinde de yaygın bir düşüş yaşanıyor. Kamu hizmetlerinde toplam istihdam 36,5 milyondan 41,5 milyona yükselirken, genç işçi sayısında önemli bir artış olmadı – hatta aksine sayı azaldı.

Sendika Üyeleri Yaşlanıyor

Rapora göre; 2004 ve 2014 yılları arasında sadece 3 Avrupa ülkesinde (Avusturya, İtalya ve Macaristan) sendika üyelerinin yaşlarında düşüş görüldü. Bir başka ifadeyle, çalışmanın yürütüldüğü coğrafyanın çoğunluğunda sendika üyeleri yaşılanıyor.

Genç İşçiler Neden Sendikalara Üye Olmuyor?

Raporda, klişeleşmiş bazı yargıların yanlışlığı da yeniden vurgulanıyor. Örneğin, benmerkezci ve bireyci oldukları iddia edilen gençlerin tavırları üzerinden argümanlar sunulmasına karşı çıkılıyor. Bunun yerine, genç işçilerin (yaş veya uzun süreli işsizlik nedeniyle) düşük ücretli ve daha az iş deneyimine sahip olmaları, tam zamanlı ve eğitimleri sırasında veya sonrasında kısmi zamanlı, part-time vb. şekillerde çalışması gibi etmenler göz önünde bulunduruluyor. Böylece gençlerin tam zamanlı ve daha deneyimli çalışanlar ile karşılaştırıldığında tutum farklılıkları olduğu ortaya konuyor.

Gençler Duyarsız Değil

Raporda, genç nesillerin kemer sıkma karşıtı, demokrasi yanlısı ve ekoloji hareketlerine dahil olması, siyasi katılım göstermelerinin bir kanıtı olarak vurgulanıyor.

Genç İşçilerin Sendikal Örgütlenmesi Mümkün ve Gerekli

Raporda, genç işçiler arasında sendika yan-

lısı bir bilinç oluşturma hem mümkün hem de gerekli olduğu, ancak bunun en iyi onların işgücü piyasasına ilk girdiklerinde akran grupları içinde geliştirildiği belirtiliyor. Çoğu kişide, sendika yanlısı bilinç edinme tam zamanlı eğitimleri sırasında olacaktır ki bu durum da kamu hizmetleri işlerine giren ve muhtemelen yükseköğrenim görmüş olan kişiler için özellikle önemlidir. Ancak sendikalaşma ile "sendikaların etkinliğini gösterme" arasında karşılıklı bağımlı bir ilişki bulunur. Sendikal örgütlenmenin zayıf olduğu sektörlerde çalışanlar, sendika üyeliğinin potansiyel faydalarını görmekte zorluk çekebilir ve aynı zamanda, genç işçiler sendika üyesi (ve aktivist) olmadıkça bu alanlarda örgütlenme zayıf kalacaktır.

Salgın Koşullarında Gençler Daha Fazla İşsiz Kaldı

Raporda üzerinde durulan ve araştırılan bir diğer konu da salgın koşullarının Avrupa'da genç istihdamı üzerindeki etkilerini göstermektir. Bu bölüm çarpıcı bir tespitle başlıyor:

"COVID-19 krizi gençlerin istihdamını bu defa da yaşı daha ileride olanlara nazaran daha fazla etkiledi". Kasım 2020'de yayınlanan Avrupa İş Gücü Anketi verilerine göre, 15-24 yaş arasındaki istihdam seviyesi %33,3'ten %31,2'ye düştü (bu grubun çoğu tam zamanlı eğitim alma sürecindedir). Bu %2'lik düşüş, 25-54 (%1.2) ve 55-64 (%0.4) yaş aralığındakiler için çok daha küçük düşüşlerle kıyaslanıyor. Kasım 2020'de genç işsizliği, Almanya'da

Devamı sağda >>

İşsiz Sayısı 314 Bin Arttı!

DİSK-AR tarafından hazırlanan 10 Şubat 2022 tarihli DİSK-AR İşsizlik ve İstihdamın Görünümü Raporu açıklandı.

Rapora göre;

- **Geniş Tanımlı İşsizlik Yüzde 22,6!**
- **Gerçek İşsiz Sayısı 8 Milyon 365 Bin!**
- **Dar Tanımlı Genç İşsizliği Yüzde 20,8!**
- **Dar Tanımlı Genç Kadın İşsizliği Yüzde 26,1!**
- **Geniş Tanımlı Kadın İşsizliği Yüzde 29,6!**

TÜİK Aralık 2021 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonuçları 10 Şubat 2022'de yayımlandı. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 11,2, mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtlı işgücü) ise yüzde

22,6 seviyesinde gerçekleşti.

TÜİK'e göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı (mevsim etkisinden arındırılmış) 2021 Aralık ayında bir önceki aya göre 2 bin kişi artarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. DİSK-AR tarafından hesaplamaya göre mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı ise Aralık 2021'de 8 milyon 365 bin kişi olarak gerçekleşti.

Cinsiyete göre işsizlik oranlarında kadın işsizliği tüm işsizlik türlerinde en yüksek kategori olarak görülmeye devam ediyor. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 9,9 iken ka-

dınlarda yüzde 13,8'e yükseldi. Son 1 yılda kadın işsizliği 164 bin artarken, erkek işsizliği 159 bin azaldı. Geniş tanımlı işsizlik (âtlı işgücü) ise erkeklerde yüzde 18, kadınlarda ise yaklaşık yüzde 30'dur. Geniş tanımlı kadın işsizliği ile geniş tanımlı erkek işsizliği arasındaki fark 10,8 puandır.

İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı Aralık 2020 ve Aralık 2021 arası bir yıllık dönemde 2 milyon 959 binden 3 milyon 171 bine yükselerek 212 bin kişi arttı. TÜİK'e göre ise son bir yılda dar tanımlı işsiz sayısı bu dönemler arası 159 bin azaldı. Böylece iki veri arasındaki işsizlik sayısı farkı 371 bin oldu.

<<Başlangıcı solda

%6,1'den İspanya'da %40,1'e kadar çok büyük farklılıklar gösterirken, AB ortalaması %17,7'dir (Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verileri).

"Salgının genç işçiler üzerindeki orantısız etkisinin çoğu, imalat ve kamu hizmetlerinden ziyade ağır darbe alan perakende, konaklama ve eğlence sektörlerinde bulunma olasılıklarının daha yüksek olması olgusuna atfediliyor. Pek çok (belki de daha fazlası) öğrenci, öğrenimleri sırasında ve muhtemelen de bu hassas sektörlerde çalışmaktadır. Her ne kadar çoğu ülkede hem çalışma hem okuma eğilimi artıyor olsa da, bu tüm ülkeler için geçerli değildir.

Raporun sonuç bölümünü ise şöyle özetleyebiliriz:

Hedef gruptaki genç işçilere, özgürlükçü ve sendikalar hakkındaki bilgi düzeyleri de dikkate alınarak uygun şekilde yaklaşılması gerekir. Genç işçilerin ne gibi endişeleri olduğu ve sendikaların bu endişelere ne ölçüde yanıt verebildiği son derece önemlidir. Genç işçilerin taleplerini ve görüşlerini anlamaya çalışırken önceden belirlenmiş, kapalı sorulara dayalı anketlerin, daha açık ve daha az yapılandırılmış süreçlere göre yararlı cevaplar sağlama olasılığı daha düşüktür. Bunları analiz etmek daha

zordur, ancak yine de deneyimlerin ve bakış açılarının çeşitliliğini anlamak için yaşamsal önemdedirler.

Genç işçileri sendikalara çekmek için gösterilen çabaların arttırılması, sadece bu sendikaların canlanmasına ve büyümesine yardımcı olmakla kalmayacak, aynı zamanda hepimizin güvendiği kamu hizmetlerinin savunulmasına da yardımcı olacaktır. Bunun için aktif olmak, inisiyatif almak ve gençlerin bulundukları ortamlarda, kullandıkları platformlar ve ilgilendikleri konularda onlara ulaşmak son derece önemlidir.

Toplu İş Sözleşmesi İmzaladığımız İşyerleri

(Ocak-Şubat 22)

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzaladık

Sendikamız ile Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü (ASAT) arasında 2 bin 95 işçiyi kapsayan üç yıl süreli toplu iş sözleşmesi 19 Ocak 2022 tarihinde imzalandı. İmzalanan toplu iş sözleşmesinde işçilerin

günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi töreninde DiSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, Mali İşler Daire Başkanımız Mehmet Güleriyüz, Toplu Sözleşmeler Daire

Başkanımız Çetin Çalışkan, Antalya Şube Başkanımız Vedat Küçük, şube yöneticileri, ASAT yetkilileri, temsilci ve üyelerimiz katıldı.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan imza törenindeki konuşmasında, "Bu zorlu ekonomik şartlarda insanca yaşayacağımız ücret talebinde bir araya gelen işçinin, emeğinin karşılığını vererek bu sözleşmenin gerçekleşmesine katkı sunan herkese teşekkür ediyoruz. Emek ve demokrasi mücadelesi veren herkesle aydınlık bir ülke, emeğimizin hakkı, demokrasi ve adalet için mücadelemizi sonuna kadar yürüteceğiz." dedi.

DiSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ise, "İmzalanan toplu iş sözleşmesinin zor koşullara rağmen işçilere bir nebze nefes aldırıldığı için kıymetli olduğunu belirterek, sözleşmenin işçilere, belediyeye ve memleketimizin aydınlık geleceğine yapı taşı olmasını" diledi.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek ise, "İşçimizin alın teri kurumadan emeğinin karşılığını vermeye hep özen gösterdim. Antalya, ekonomik zorluklarla boğuşuyor. Her şeye rağmen önce işçimizin hakkını vermeye özen gösterdik" dedi.

Silopi Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzaladık

Sendikamız ile Silopi Belediyesi arasında Personel A.Ş. işçilerini kapsayan üç yıl süreli toplu iş sözleşmesi 26 Ocak 2022'de imzalandı. İmzalanan toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerinde iyileştirme yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi törenine Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Silopi Belediyesi Eş

Başkanları Adalet Fidan Findık ve Süleyman Şavluk, Eğitim Daire Başkanımız M. Salih Doğrul, Şırnak Şube Başkanımız Zeynep İdin Şimşek ve şube yönetimi, belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimiz katıldı.

Toplu sözleşme töreninde; tarafların birbirine yaptığı teşekkür konuşmaları sonrasında, bu zorlu ekonomik şartlarda insanca yaşanabilecek bir ücret talebinin gerçekleşmesinin, işçinin emeğinin karşılık bulmasının ve emek ve demokrasi mücadelesinin önemine vurgu yapılarak imzalanan toplu sözleşmenin işçi sınıfına, belediyeye ve belediyede çalışan üyelerimize hayırlı olması dilendi.

Sendikamız ile

Eryaman Toplu Yapı Yönetimi Yönetim Kurulu Başkanlığı arasında Genel Sekreter Şükret Sevgener ve Ankara 3 No'lu Şube Başkanı Hüseyin Kabaca ile Yapı Yönetim Kurulu Başkanı Muzaffer Sönmez iki yıl süreli,

Bodrum Belediyesi Turizm A.Ş. arasında Toplu Sözleşmeler Daire Başkanı Çetin Çalışkan ve Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzunay Kocabaş ile Turizm A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Ulusoy iki yıl süreli,

Kozlu Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Toplu Sözleşmeler Daire Başkanı Çetin Çalışkan ve Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Kozlu Belediye Başkanı Ali Bektaş iki yıl süreli,

Çatalağzı Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Toplu Sözleşmeler Daire Başkanı Çetin Çalışkan ve Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Çatalağzı Belediye Başkanı Adnan Akgün bir yıl süreli,

Adana Büyükşehir Belediyesi Adana Ulaşım Ltd. Şti. arasında Adana Şube Başkanı H. Yaşar Gündoğdu ile Adana Ulaşım Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı Kadir Özdemir tarafından iki yıl süreli,

Altınbaşak Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz Koç ile Altınbaşak Belediye Başkanı Haydar Polat tarafından üç yıl süreli,

Araç Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Araç Belediye Başkanı Satılmış Sarıkaya tarafından bir yıl süreli,

Adana Büyükşehir Belediyesi Aski Personel A.Ş. arasında Adana Şube Başkanı H. Yaşar Gündoğdu ile ASKİ Personel A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Küreksiz tarafından iki yıl süreli,

Bayramiç Belediyesi Personel Ltd. Şti. ara-

sında Çanakkale Şube Başkanı Metin Ceylan ile Bayramiç Belediye Başkanı Mert Uygun tarafından bir yıl süreli,

Cide Belediyesi Turizm Mühendislik Ltd. Şti. arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Cide Belediye Başkanı Mehmet Eşref Mutlu tarafından bir yıl süreli,

Erfelek Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Samsun Şube Başkanı Mutlu Karabacak ile Erfelek Belediye Başkanı Mehmet Uzun tarafından bir yıl süreli,

Gemlik Belediyesi arasında Bursa 1 No'lu Şube Başkanı Selahattin Atak ile Gemlik Belediye Başkanı Mehmet Uğur Sertaslan tarafından iki yıl süreli,

Gönen Belediyesi arasında Balıkesir Şube Başkanı Hüseyin Ovalı ile Gönen Belediye Başkanı İbrahim Palaz tarafından iki yıl süreli,

Hozat Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz Koç ile Hozat Belediye Başkanı Seyfi Geyik tarafından iki yıl süreli,

Kemalpaşa Belediyesi arasında İzmir 7 No'lu Şube Başkanı Özgür Genç ile Kemalpaşa Belediye Başkanı Rıdvan Karakayalı tarafından iki yıl süreli,

Koru Belediyesi Personel Ltd.Şti arasında Bursa 1 No'lu Şube Başkanı Selahattin Atak ile Personel Ltd. Şti. Müdürü Mehmet Baki Düz tarafından bir yıl süreli,

Kırcasalih Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Kırcasalih Belediye Başkanı Hüseyin Tütüncü arasında bir yıl süreli,

Lalapaşa Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Lalapaşa Belediye Başkanı İsmail Arslan arasında iki yıl süreli,

Mengen Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Mengen Belediye Başkanı Tarhan Bulut bir yıl süreli,

Ovacık Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz Koç ile Ovacık Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül iki yıl süreli,

Pülümür Belediyesi Personel Ltd. Şti. ara-

sında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz Koç ile Pülümür Belediye Başkanı Müslüm Tosun iki yıl süreli,

Artvin Kemalpaşa Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Selim Bilgin ile Artvin Kemalpaşa Belediye Başkanı Ergül Ayçiçek üç yıl süreli,

SİVTAŞ Yapı Ltd. Şti. arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzunay Kocabaş ile Sivtaş Yapı Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı Hürriyet Şafak iki yıl süreli,

Tarsus Belediyesi arasında Mersin Şube Başkanı Kemal Göksoy ile Tarsus Belediye Başkanı Dr. Haluk Bozdoğan iki yıl süreli,

Turgutlu Belediyesi arasında İzmir 7 No'lu Şube Başkanı Özgür Genç ile Turgutlu Belediye Başkanı Çetin Akın iki yıl süreli,

Ula Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzunay Kocabaş ile Personel Ltd. Şti. Müdürü Tarık Özgün iki yıl süreli,

Döşemealtı Belediyesi arasında Antalya Şube Başkanı Vedat Küçük ile Döşemealtı Belediye Başkanı Bülent Yörük bir yıl süreli,

Edremit Belediyesi Personel A.Ş. arasında Balıkesir Şube Başkanı Hüseyin Hilmi Ovalı ile Edremit Personel A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Selman Hasan Arslan bir yıl süreli,

Erfelek Belediyesi arasında Samsun Şube Başkanı Mutlu Karabacak ile Erfelek Belediye Başkanı Mehmet Uzun bir yıl süreli,

Muğla Büyükşehir Belediyesi MUTTAŞ A.Ş. arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzunay Kocabaş ile MUTTAŞ A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Daşgın üç yıl süreli,

Çukurova Belediyesi İmar A.Ş. arasında Adana Şube Başkanı H. Yaşar Gündoğdu ile Çukurova Belediye Başkanı İsmail Özgen iki yıl süreli,

Avrupa Konutları 3 Site Yönetimi arasında İstanbul Konut İşçileri Şube Başkanı Nebile İrmak Çetin ile Site Yönetimi Başkanı Yetkin Güven iki yıl süreli,

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi TESKİ Genel Müdürlüğü arasında Tekirdağ Şube Başkanı Mesut Alak ile Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak üç yıl süreli,

Edremit Belediyesi arasında Balıkesir Şube Başkanı Hüseyin Hilmi Ovalı ile Edremit Personel A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Selman Hasan Arslan bir yıl süreli,

Manavgat Belediyesi arasında Antalya Şube Başkanı Vedat Küçük ile Manavgat Belediye Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Ödevoğlu iki yıl süreli,

Sarıçam Belediyesi arasında Adana Şube Başkanı H. Yaşar Gündoğdu ile Sarıçam Belediye Başkanı Bilal Uludağ üç yıl süreli,

Babaeski Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Babaeski Belediye Başkanı Abdullah Hacı iki yıl süreli,

Burdur Belediyesi arasında Antalya Şube Başkanı Vedat Küçük ile Sodemsen Hukuk Müşaviri Av. Hüseyin Can Güner üç yıl süreli,

Dikili Belediyesi arasında İzmir 8 No'lu Şube Başkanı Deniz Şahin Gümüştekin ile Dikili Belediye Başkanı Adil Kırköz bir yıl süreli,

Ellek Belediyesi arasında Adana Şube Başkanı H. Yaşar Gündoğdu ile Ellek Belediye Başkanı Abbas Yeşildemir üç yıl süreli,

İpsala Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile İpsala Belediye Başkanı Abdullah Naci Ünsal iki yıl süreli,

Nebioğlu Belediyesi arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Nebioğlu Belediye Başkan Vekili Ali Özdal bir yıl süreli,

Teşvikiye Belediyesi arasında Bursa 1 No'lu Şube Başkanı Selahattin Atak ile Teşvikiye Belediye Başkanlığı Adına Mustafa Nurten,

Çerkezköy Belediyesi arasında Tekirdağ Şube Başkanı Mesut Alak ile Çerkezköy Belediye Başkanı Vahap Akay iki yıl süreli,

Mudanya Belediyesi arasında Bursa 1 No'lu Şube Başkanı Selahattin Atak ile Mudanya Belediye Başkanı Hayri Türkyılmaz bir yıl süreli,

Malkara Belediyesi arasında Tekirdağ Şube Başkanı Mesut Alak ile Malkara Belediye Başkanı Ulaş Yurdakul iki yıl süreli,

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi arasında Tekirdağ Şube Başkanı Mesut Alak ile Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak üç yıl süreli,

Ula Belediyesi arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzay Kocabaş ile Ula Belediye Başkan Yardımcısı İlker Çelik iki yıl süreli,

Bodrum Belediyesi Turizm A.Ş. arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzay Kocabaş ile Turizm A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Ulusoy iki yıl süreli,

Gercüş Belediyesi arasında Batman Şube Başkanı Ferhat Ataca ile Gercüş Belediye Başkanı Gündüz Günaydın bir yıl süreli,

Çaydeğirmeni Belediyesi arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Çaydeğirmeni Belediye Başkanı Satılmış Gebeş bir yıl süreli,

Enez Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Enez Belediye Başkanı Özkan Gönenç iki yıl süreli,

Düziçi Belediyesi arasında Adana Şube Başkanı H. Yaşar Gündoğdu ile Düziçi Belediye Başkanı Alper Öner bir yıl süreli,

Yedisu Belediyesi arasında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz Koç ile Yedisu Belediye Başkanı Ömer İsen bir yıl süreli,

Edirne Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan iki yıl süreli,

Acıbadem Hukukçular ve İdareciler Sitesi Yönetim Kurulu Başkanlığı arasında İstanbul Konut İşçileri Şubesi Başkanı Nebile Irmak Çetin ile Site Yönetim Kurulu Başkanı Hülya Nevşehirli iki yıl süreli,

Lüleburgaz Belediyesi arasında Trakya Şube Sekreteri Caner Makasçı ile Lüleburgaz Belediye Başkanı Murat Gerenli iki yıl süreli,

Kırklareli Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Kırklareli Belediye Başkanı Mehmet Siyam Kesimoğlu bir yıl süreli,

Samandağ Belediyesi arasında Hatay Şube Başkanı Yusuf Berkyürek ile Samandağ Belediye Başkan Yardımcısı Tahsin Demir iki yıl süreli,

Ataköy Belediyesi arasında Samsun Şube Başkanı Mutlu Karabacak ile Ataköy Belediye Başkanı Servet Durmuş tarafından iki yıl süreli,

Bakacakkadı Belediyesi arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Bakacakkadı Belediye Başkanı Oktay Albuz iki yıl süreli,

Sivaslı Belediyesi arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzay Kocabaş ile Sivaslı Belediye Başkanı Hürriyet Şafak iki yıl süreli,

Nurhak Belediyesi arasında DİSK Gaziantep Bölge Temsilcisi Ali Güdücü ve Gaziantep Şube Başkanı Süleyman Göçmen ile Nurhak Belediye Başkanı İlhami Bozan üç yıl süreli,

Foça Belediyesi arasında İzmir 4 No'lu Şube Başkanı Aydın Tekin ile Sodemsen Genel Sekreteri Cahit Korkmaz iki yıl süreli,

Gelik Belediyesi arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Gelik Belediye Başkanı Burhan Sezgin bir yıl süreli,

Kığı Belediyesi arasında Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz Koç ile Kığı Belediye Başkanı Hikmet Özüağ bir yıl süreli

Manyas Belediyesi arasında Balıkesir Şube Başkanı Hüseyin Hilmi Ovalı ile Manyas Belediye Başkanı Tancan Barçın bir yıl süreli,

Domaniç Belediyesi arasında Eskişehir Şube Başkanı Günay Ayaz ile Domaniç Belediye Başkanı Sahvet Ertürk bir yıl süreli,

Bandırma Belediyesi arasında Balıkesir Şube Başkanı Hüseyin Hilmi Ovalı ile Bandırma Belediye Başkanı Av. Tolga Tosun bir yıl süreli,

Bakacakkadı Belediyesi Personel Ltd. Şti arasında Zonguldak Şube Başkanı Enis Dizdaroğlu ile Bakacakkadı Belediye Başkanı Oktay Albuz bir yıl süreli,

Esetçe Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Esetçe Belediye Başkanı Cemal Deniz iki yıl süreli,

İnece Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile İnece Belediyesi Şirket Yetkilisi Şahabettin Vardar bir yıl süreli,

İnece Belediyesi arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile İnece Belediye Başkanı Şahabettin Vardar iki yıl süreli,

Kırcasalihi Belediyesi personel Ltd. Şti. arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Kırcasalihi Belediye Başkanı Hüseyin Tütüncü bir yıl süreli,

Muğla Büyükşehir Belediyesi Emek Ltd. Şti. arasında Muğla 1 No'lu Şube Başkanı Uzay Kocabaş ile Müdürler Kurulu Başkanı Ünsal Paşalı üç yıl süreli,

Süloğlu Belediyesi Personel Ltd. Şti. arasında Trakya Şube Başkanı Salim Şen ile Süloğlu Belediye Başkanı Mehmet Ormankıran bir yıl süreli,

Yenimuhacır Belediyesi arasında Trakya Şube Sekreteri Caner Makasçı ile Yenimuhacır Belediye Başkanı Mustafa Türker bir yıl süreli,

Yolkonak Belediyesi arasında Samsun Şube Başkanı Mutlu Karabacak ile Yolkonak Belediye Başkanı Nurettin Dinç iki yıl süreli **toplu iş sözleşmesi imzalandı.**

İş Cinayetleri

Ocak-Şubat 2022'de 217 İşçi İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybetti

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG Meclisi) tarafından Ocak-Şubat 2022 İş Cinayetleri Raporu yayımlandı. Açıklamaya göre Ocak ayında 111, Şubat ayında 106 işçi hayatını kaybetti.

Ocak ayında iş cinayetlerinde hayatını kaybeden işçilere ilişkin raporda;

İş cinayetlerinin istihdam alanlarına dağılımına bakıldığında; 100'ü ücretli (işçi ve memur), 11'i kendi nam ve hesabına çalışanlardan (çiftçi ve esnaf) oluşuyor.

Ölümler en çok inşaat/yol, metal, ticaret/büro/egitim, taşımacılık, sağlık, belediye/genel işler, konaklama, tarım/orman, madencilik, kimya, tekstil, enerji ve güvenlik işkollarında meydana geldi.

İş cinayetlerinde ölenlerin 11'i kadın işçi, 100'ü erkek işçiydi. Kadın işçi cinayetleri ticaret, metal, taşımacılık, sağlık, konaklama ve genel işler işkollarında meydana geldi.

Bir çocuk çalışırken hayatını kaybetti. Çocuk işçi konaklama işkolunda çalışıyordu.

İki göçmen/mülteci işçi hayatını kaybetti:

1'i Afganistanlı ve 1'i Pakistanlı.

İş cinayetlerinde ölenlerin 6'sı (yüzde 5,4) sendikalı işçi.

En yaygın ölüm nedenleri ise trafik/servis kazası, Covid-19, ezilme/göçük, yüksekte düşme, intihar, kalp krizi, şiddet, elektrik çarpması ve nesne düşmesi/çarpması şeklinde oldu.

İş cinayetlerinde en çok ölüm İstanbul, Kocaeli, İzmir ve Denizli illerinde gerçekleşti.

Şubat ayında iş cinayetlerinde hayatını kaybeden işçilere ilişkin raporda ise;

Ölümler en çok inşaat/yol, tarım/orman, taşımacılık, ticaret/büro/egitim, sağlık, madencilik, tekstil, metal, konaklama, belediye/genel işler, gemi/tersane ve güvenlik işkollarında meydana geldi.

Ölen işçilerden 8'i kadın, 98'i ise erkek işçidir. Kadın işçi cinayetleri eğitim, ticaret, büro, sağlık ve genel işler işkollarında meydana geldi.

51 yaş ve üstünde çalışırken yaşamını yitiren 31 emekçi bulunuyor. Bunlar çiftçi ve

esnaflar ile tarım, eğitim, büro, metal, inşaat, taşımacılık, gemi ve sağlık işçileri.

Bu ay 3 çocuk çalışırken hayatını kaybetti. Çocuk işçilerden birisi tarım işçisi, diğeri moto kurye, bir diğeri ise stajyer çocuk işçi.

10 göçmen/mülteci işçi hayatını kaybetti: 5'i Suriyeli, 1'i Endonezyalı, 1'i İranlı, 1'i Özbekistanlı, 1'i Rusyalı ve 1'i Sırbistanlı.

Yaşamını yitiren işçilerden 4'ü (yüzde 3,8) sendikalı işçiydi. Sendikalı işçiler metal, kimya ve sağlık işkollarında çalışıyordu..

En yaygın ölüm nedenleri; yüksekte düşme, ezilme/göçük, trafik/servis kazası, kalp krizi, Covid-19, patlama/yanma, zehirlenme/boğulma, intihar, şiddet ve nesne düşmesi/çarpması.

İş cinayetlerinde en çok ölüm İstanbul, Ankara, Bursa, Adana, İzmir ve Şanlıurfa'da gerçekleşti.

İşçi sınıfı, uzun bir süredir ağır ekonomik, siyasal ve sosyal baskılarla mücadele ediyor. Pandemiye fırsata dönüştüren işverenler, işçileri sağlıksız koşullarda ve güvencesiz bir biçimde çalıştırıyor. Bu dönemde özellikle kadın ve çocuk emeğinin sömürüsü de yaygınlaşıyor. Pandemi koşullarında artan ekonomik kriz ile birlikte yüksek enflasyon yaşamın her alanını etkiliyor. İktidarın ekonomi yönetimindeki başarısızlığı pandemi sürecindeki krizi daha da derinleştiriyor. Döviz kurlarında başlayan yükselişin tetiklediği güncel ekonomik kriz, işçi ve emekçilerin temel tüketim kalemlerine her gün yapılan zamlarla katlanarak artıyor. Market harcamaları

bir önceki yıla göre iki katından fazla arttı. Elektrik faturaları tam bir soygun aracına dönüştü. Benzine gelen zamlar otomatiğe bağlandı. Ev kiralari işçilerin ücretleri ile yarışır seviyeye geldi. TÜİK'in resmi enflasyonları bile yoksulluğumuzun son bir yılda %50 oranında arttığını göstermektedir.

İşçi sınıfı insanca yaşama ve insanca çalışma koşullarından hızla uzaklaşırken, sermaye çevreleri yüksek kârlar açıklamaktadır. Kur garantili TL mevduat hesabı aldatmacası ile zenginlere kaynak transferi yapılırken, faizden para kazanan bankacılık sektörü ve finans kapital rekor kârlara ulaşmıştır.

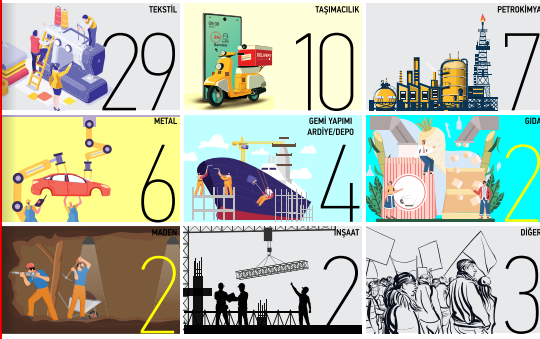
2022

BAHARA DÖNÜŞEK

Ekonomik ve Siyasi Baskılara Karşı İşçi Sınıfı Örgütlenerek Güçlenecek

Bu dönemde iktidarın önüne koyduğu hedef, güvencesiz, sendikasız, ucuz işgücü ordusu yaratmak oldu. Buna dur demek ise işçi sınıfının örgütlü ve birleşik mücadelesiyle mümkündür. Bu bilinçle yola çıkan işçiler bu otoriter ve hukuk tanımaz düzene karşı örgütlenmeye devam ediyor. Emeğini, alın terini, çoğu zaman da hayatını ortaya koyarak çalışan işçi sınıfının, örgütlenmesi ise engellenmek isteniyor. Bu ülkenin tüm değer ve zenginlikleri bir avuç yandaş sermayeye peşkeş çekilirken ülkenin geleceği karartılıyor. Her şeye rağmen işçi sınıfı umudunu mücadelesiyle büyütüyor. Özellikle pandemi sürecinde emeğin daha çok yoğun-

laşıp sömürünün daha çok arttığı iş kollarında işçi sınıfının eylemlerine ve sesini yükseltmesine tanık olduk. Başta kuryeler ve depo işçileri olmak üzere nakliyat, e-ticaret, metal, sağlık ve belediye işçilerinin eylemleri devam ediyor. Pandemiyle beraber çalışma koşulları ağırlaşan kuryeler, Farplas işçileri, Yemek Sepeti işçileri, Migros işçileri, tekstil işçileri, Hacettepe işçileri gibi birçok örgütlü ya da örgütsüz işçi sendikalaşmak, ücretlerini yükseltmek, işten atılmayı engellemek, yemek ve barınma gibi sorunları nedeniyle, 2022 yılının ilk bir buçuk ayında 64'ü fiili, biri yasal olmak üzere toplamda 65 grev gerçekleştirdi (Grafik 1).

Bu grevler ve direnişlerin çoğu başarı ile sonuçlandı ve işçi sınıfının mücadele ile elde ettiği kazanımlar umutlarımızı yeniden yeşertti.

Yine DİSK'in ve Sendikamız Genel-İş'in yüksek faturalar, yüksek enflasyon, eriyen ücretlere karşı gerçekleştirdiği "GEÇİNEMİYORUZ" başlıklı kitlesel basın açıklamaları ve mitingler işçi sınıfının ve emekçi halkın sesi soluğu oldu. Son olarak İzmir'de sendikamızın gerçekleştirdiği "Emeğimizi, Haklarımızı, Geleceğimizi Ezdirmeyeceğiz!" mitingi Türkiye işçi sınıfına umut verdi. 8 Mart'ta emekçi kadınların gerçekleştirdiği etkinlikler ve eylemlilikler de çok etkili oldu ve umudu büyüttü.

İşçi Sınıfını Birlikte Tutan Tek Örgüt SENDİKADIR!

İşçi sınıfının yüzlerce yıllık mücadele tarihi göstermiştir ki; işçi sınıfının yaşadığı ağır ekonomik kriz ve hayat pahalılığı karşısında mücadele edebilecekleri tek ve gerçek örgüt sendikalardır. Sendikalar etrafında birleşen işçi sınıfı, her türlü saldırıya karşı birlikte, dayanışmayla cevap verebilir. Bu yüzden işverenler her zaman işçi sınıfı örgütlülüğüne karşı durur ve engellemeye çalışır.

Ülkemizde işçilerin sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranının çok düşük olması bu bakımdan önemli bir problemdir. 2022 Ocak ayı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işkolu istatistiklerine göre, işçilerin sendikalılaşma oranı yüzde 14,32'dir. Bu orana, kayıt dışı çalışan işçiler de dahil edildiğinde yüzde 10'ların altına düşmektedir. Elbette bu sonuçtan sendikal hak ve özgürlüklere getirilen engellerin, baskıların, sürgünlerin ve hukuksuzlukların payı büyüktür. Özellikle son dönemde işverenlerin baskısı ve sendika seçme özgürlüğüne yönelik engellemeler, işçilerin özgürce sendikaya üye olma ve örgütlenme hakkını ellerinden almaktadır. İşverenler sendika seçme özgürlüğünü engelliyor; çünkü örgütsel bağımsızlığını yitirmiş, düzene teslim olmuş, iktidara ve söylemlerine yandaş olmuş, emek ve demokrasi mücadelesinden uzak sendikalar ile iş birliği yapmak işçi üzerinde mutlak bir hâkimiyet sağlıyor. Halbuki; işçiler için sendikalaşma hakkı anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış bir haktır. Anayasa'da, Kanunlarda ve Uluslararası Sözleşmelerde bu hak açıkça ifade edilmiştir.

Bilinmelidir ki; işçilerin istediği sendikaya üye olmasını engelleyen işverenler suç işlemektedir.

Örgütlenme Önündeki Engeller Kaldırılsın: İşçilere Yönelik Baskı Dursun!

Sendikalara baskı ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik engeller, son dönemde artarak devam ediyor. İşçilerin istediği sendikayı seçmeleri engelleniyor. İşverenlerin işçileri sendikasız ve örgütsüz çalıştırma girişimleri, dur durak bilmiyor. İşçilerin özgür toplu sözleşme yapma hakları bu yolla gasp edilmeye çalışılıyor. Son dönemde örgütlenen işçilerin işten atılması, sürgün veya tehdit edilmesi gibi durumların artışı gözlemliyoruz. İşçilerin örgütlenmesini engelleyemeyen bazı işverenler ise başka bir yol deneyerek kendi kontrolünde, işçinin değil kendisinin sözünü dinleyen, bir dediğini iki etmeyen sendikayı devreye sokarak işçilerin örgütlülüğünü kırmaya çalışıyor.

Farplas ve bağlı şirketlerde işçilerin DİSK'i tercih etmesi ve sonrasında yaşanan hukuksuz saldırılar bu durumun örneğidir.

Bazı belediyelerde Sendikamızın örgütlülüğünün hedef alındığını ve sürdürdüğümüz örgütlenme çalışmalarını sekteye uğratmak için diğer sendikaların yetkilenmesine uğraşıldığını da görüyoruz. Sendikal özgürlükleri kısıtlanmak istenen, işten atma ve sürgün tehdidine maruz kalan işçiler, sendika değiştirmeye zorlanıyor. Bu yapılanlar, sendikal hak ve özgürlüklerin hiçe sayılması ve örgütlenme özgürlüğünün ihlal edilmesidir. Sendikaların örgütlenmesini baltalamaya çalışmak ne demokratik bir anlayışla ne hukukla ne sosyal belediyecilikle ne de siyasi etikle bağdaşır.

Bu yola başvuran işverenlere ve bu işverenlerle iş birliği yapan sendikalara çağrımız şudur: işçinin iradesinden korkmuyorsanız sandığı koyalım, işçinin tercih ettiği sendikayı referandum ile belirleyelim.

İşçilerin, diledikleri sendikada örgütlenmesine engel olan hukuk dışı ve sendika karşıtı tavra karşı, sendikal hak ve özgürlüklerin engellenmesine karşı; işçi iradesinin özgürce gerçekleşmesi adına demokratik ve hukuki mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.

İşçi sınıfının ekonomik, sosyal ve siyasal anlamda derin ve ağır sorunlar yaşadığı bu dönemde, DİSK/Genel-İş olarak bağımsız ve demokratik sınıf ve kitle sendikası anlayışımızla emek ve demokrasi mücadelesini her alanda sürdürüyoruz. Alın terimiz, ekmeğimiz için; sömürsüz, eşit ve demokratik bir gelecek için alnımızın akıyla örgütleniyoruz, güçleniyoruz ve işçi sınıfının sesi olmaya devam edeceğiz.

DİSK/Genel-İş, işçi sınıfının hak ve hukukunu korur; üyesini sorunlarla baş başa bırakmaz; derdine ortak, yoluna yoldaş olur; bu nedenle işçilerin sendika seçme özgürlüğünü savunuyor ve bu özgürlüğü ihlal edenlerin karşısında duruyoruz!

İşçinin, emekçinin insan onuruna yaraşır, geçinebileceği ve yaşayabileceği bir ücret ve sosyal haklar için; memleketimizin aydınlık ve demokratik bir ülke olması ve emeğin Türkiye'si olması için mücadelemizi büyütüyoruz.

ANAYASA

Madde 51:

Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

6356 SAYILI SENDİKALAR VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

MADDE 17:

Sendikaya üye olmak serbesttir. Hiç kimse sendikaya üye olma veya olmamaya zorlanamaz.

ILO 87 NO'LU SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜ VE SENDİKALAŞMA HAKKININ KORUNMASI SÖZLEŞMESİ

MADDE 3:

Çalışanlar ve işverenler herhangi bir ayırım yapılmaksızın önceden izin almadan istedikleri kuruluşları kurmak ve yalnız bu kuruluşların tüzüklerine uymak koşulu ile bunlara üye olmak hakkına sahiptirler.

TÜRK CEZA KANUNU

MADDE 118:

Bir kimseye karşı bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, sendikadan veya sendika yönetimindeki görevinden ayrılmaya zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanmak" yani sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi suçtur.

ANAYASA

MADDE 53:

Bütün işçilere çalışma koşullarını düzenlemek amacıyla Toplu İş Sözleşmesi yapma hakkı tanınmaktadır.

20 Şubat Dünya Sosyal Adalet Günü

Türkiye'nin Hal-i Pür-Melali

OECD ülkelerini kapsayan Sosyal Adalet Endeksi Araştırması'na göre, Türkiye sosyal adalet açısından 41 ülke arasında 40. sırada...

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 26 Kasım 2007'de onaylanan bir kararla dünyada sosyal adaletin sağlanmasının önemine dikkat çekmek amacıyla 20 Şubat günü, Dünya Sosyal Adalet Günü olarak kabul edilmiştir. Yoksulluk, dışlanma, cinsiyet eşitliği, işsizlik, insan hakları ve sosyal koruma gibi sorunların üstesinden gelme çabalarını içeren sosyal adaleti teşvik etme ihtiyacına dikkat çekilen bu gün, insanlığın içinde bulunduğu koşullar ve ülkemiz özelinde yaşanan adaletsizlik, eşitsizlik, toplumsal kesimler arasındaki gelir uçurumu bağlamında üzerine söz söylemeyi zorunlu kılmaktadır.

Fırsat eşitliği ve adil dağıtım ilkeleriyle açıklanan sosyal adaletin ülkemizdeki içler acısı durumunu nicel olarak ortaya koyan çok sayıda araştırma ve istatistik yayımlanıyor. Burada da değineceğimiz bu sayısal veriler ağırlaşan faturaları, her gün biraz daha eriyen ücretleri ve zamlarla buharlaşan alım gücünü, yoksulluğu ve yoksunluğu açıklıyor ve giderek derinleşen yoksulluk, aileden sonraki kuşaklara aktarılan bir miras haline geliyor.

OECD ülkeleri arasında yapılan Sosyal Adalet Endeksi Araştırması sonuçlarına göre, Türkiye sosyal adalet açısından incelenen 41 ülke arasında 40. sırada, listenin ilk sıralarında ise Kuzey Avrupa ülkeleri yer alıyor. Ayrıca, Türkiye yoksulluğun önlenmesi başlığında 31'inci, adil eğitim fırsatları başlığında 41'inci (sonuncu), istihdam piyasasına erişim başlığında 37'inci, sosyal hayata dâhil olma ve ayrımcılığa uğramama başlığında 39'uncu, nesiller arası adalet başlığında 18'inci ve sağlık başlığında 36'ncı sırada yer aldı. Tek başına bu veriler durumun vahametini açıklasa da, sosyal adaletin bozuk terazisini biraz daha inceleyelim:

Kapitalizmin kendine has yöntemleriyle yarattığı yoksulluğun dünya genelinde sistematik şekilde arttığını gösteren İngiltere merkezli yoksulluk ve sosyal adaletsizliği önlemeye yönelik çalışmalar yapan bir kuruluş olan Oxfam International'ın geçtiğimiz 17 Ocak'ta yayımladığı "Eşitsizlik Öldürür Raporu"nun çarpıcı sonuçları var: "Dünyanın en zengin 10 erkeğinin serveti, pandemi başladığından beri iki katına çıktı. 252 erkek, Afrika, Latin Amerika

ve Karayipler'deki 1 milyar kadın ve kız çocuğunun toplamından daha fazla servete sahip ve eşitsizlik her dört saniyede bir, bir insanın ölümünde rol oynuyor; bu da eşitsizliğin her gün 1,300 kadar ölüme katkıda bulunduğunu ortaya koyuyor".

2021 yılı verilerini içeren "Dünya Gelir Eşitsizliği 2022" raporunda da Türkiye'de eşitsizliğin giderek derinleştiğine dikkat çekiliyor. Türkiye'de en zengin %10, tüm gelirin %54'ünü elde ediyor ve 2021'de nüfusun en çok kazanan %10'unun yıllık ortalama geliri, en az kazanan %50'lik kesimden 23 kat fazla. Bu skorla Türkiye, Brezilya, Meksika ve Hindistan gibi ülkelerle birlikte dünyada gelir dağılımının en eşitsiz olduğu ülkeler arasında yer alıyor. Sadece Türkiye'de değil, dünyanın her yerinde sosyal adalet ve dolayısıyla gelir dağılımındaki eşitsizliğin kadınlar, gençler, çocuklar başta olmak üzere tüm yoksul ve emekçileri olumsuz etkilediği görülüyor.

Sendikamızın araştırma merkezi Emek Araştırma (em-ar)'nın verilerine göre Türkiye'de yoksulluk giderek artıyor. Em-ar'ın

TÜİK verilerine göre hesapladığı yoksul sayısı son 4 yılda yüzde 11,5 artmıştır. 2017 yılında 15 milyon 864 bin olan yoksul sayısı, 2019 yılında 1 milyon 343 kişi daha artarak 17 milyon 207 bin kişiye, 2020 yılında ise 17 milyon 691 bin kişiye ulaşmıştır. Yoksulluk oranıysa yüzde 21,9'a yükselmiştir. Bu rakamlara göre Türkiye'de her 5 kişiden biri yoksuldur.

DİSK-AR'ın geçtiğimiz günlerde yayımladığı İşsizlik ve İstihdamın Görünümü Raporu ise, resmi istatistik kurumu olan TÜİK verilerine güveni bir kez daha sorgulatmıştır. Rapora göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı (mevsim etkisinden arındırılmış) 2021 Aralık ayında bir önceki aya göre 2 bin kişi artarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. DİSK-AR'ın yaptığı hesaplamada ise Aralık 2021 itibarıyla işsiz sayısı 8 milyon 365 bin kişi olarak gerçekleşmiştir.

Dört kişilik bir ailenin aylık sınırının 4 bin 249 lira, yoksulluk sınırı ise 13 bin 843 liraya çıkmasıyla asgari ücret aylık sınırıyla neredeyse eşitlenirken yoksulluk sınırının üçte birini bulmuyor, eriyen ücretler ve artan hak kayıpları karşısında Türkiye her geçen gün yeni bir işçi eylemine sahne oluyor.

Yoksulluk, adil ve eşit eğitim fırsatları, istihdam, ayrımcılık, sağlık hizmetlerine erişim gibi pek çok başlıkta karnesi her geçen gün kötüleşen ülkemizde, kadınların ve gençlerin durumu da sosyal adalete olan acil ihtiyacı bir kez daha gösteriyor.

Dünyada toplumsal cinsiyet eşitsizliğini doğal olarak tetikleyen sosyal adaletsizlik nedeniyle her yıl en az 67 bin kadın, hayatını kaybediyor. Kadınların maruz kaldığı hem ekonomik şiddet hem de cinsiyete dayalı adaletsizlik özellikle az gelişmiş ülkelerde kadınların daha fazla ayrımcılığa maruz kalmasına neden oluyor. Bu adaletsizliği dillendirmek ve önyargılarla oluşturulmuş kalıpların kadınlara dayattığı eşitsizliğe direnmek de sosyal adalet için mücadele etmek anlamını taşıyor. Kadınların üretilen servetin ve kaynakların dağılımında belirgin biçimde ayrımcılığa maruz kalıp pay alamaması, toplumsal kaynaklara ulaşma, sahip olma ve kendi yaşamlarını sürdürme olanaklarının önündeki engellerin kaldırılması, insan hakları açısından bir zorunluluktur ve sosyal devlet olmanın ön koşuludur.

Sadece kadınların değil, yaşadıkları coğrafya kaderleri olarak dayatılan gençlerin de yoksulluk ve yoksunlukları artıyor. Yoksulluk

yalnızca maddi yoklukla açıklanamaz; bunun yanı sıra sosyal ve kültürel faktörleri de göz önünde bulundurmak gerekir. Gençlerin eğitim ve sağlık standartlarına ulaşabilmeleri, sağlıklı beslenebilmeleri, iş ve eğitim hayatı dışında spor ve kültürel faaliyetlere dahil olup olmamaları da yoksulluk statüsünde belirleyici olur. Türkiye'de genç yoksulluğunun (15-24 yaş) seyrine baktığımızda değişen sınıf dinamiklerinin gençleri nasıl etkilediği görülür. Gelir dağılımındaki dengesizlik, toplumun en zengin ve en yoksul kesimi arasındaki makasın giderek açılmasına neden olmakla birlikte, yoksul ailelerden gelen gençlerin geleceğe dair refah içinde yaşam umutlarını yok etmektedir.

Sınıfsal dinamiklerin ötesinde Türkiye'de bölgesel eşitsizlikler de gençlerin her yerde aynı imkânlara eşit bir biçimde ulaşamadığını gösteriyor. Öğrencilerin barınma, beslenme sorunları, kitaba, sanata, kültüre veya spora erişimleri azaldıkça yoksulluk, eşitsizliği katmerli hale getiriyor. Gençlerin maruz kaldığı eşitsizlikleri dönüştürmenin en önemli araçları eğitim ve istihdamdır ama bunlar da özelleştirmeler, rant ve kötü ekonomi yönetimiyle imkân dahilinden çıkarılıyor.

Kuşkusuz bütün bu sorunların temel nedeni, hak temelli bir sosyal devlet inşasının gerçekleşmemiş olmasıdır. Demokrasinin sağlıklı ve sürdürülebilir olması, gelir dağılımı dengesizliğinin giderilmesine ve sosyal adaletin sağlanmasına bağlıdır. Gelir dağılımı dengesizliğini düzeltmeden ve sosyal devlet mekanizmalarını işleterek sosyal adaleti sağlamadan, demokrasiyi sürdürülebilir kılmak oldukça zordur. Bu durumda demokratik bir sosyal devlet olmanın ön koşulu gelir dağılımında adaletin sağlanması oluyor. Ulusal gelirin düşük olduğu, adil bölüştürülmediği, işsizliğin ve yoksulluğun yaygınlaştığı toplumlarda sosyal devletin görevleri; yoksulluğu ve açlığı azaltmak, kronik işsizliği ortadan kaldırmak, vatandaşa asgari eğitim ve sağlık hizmeti sağlamak, vergi önlemleriyle gelir dağılımını düzeltmektir. Ancak bugün içinde bulunduğumuz koşullarda devlet yönetiminin bu yönde bir çabası söz konusu değildir. Hal böyle olunca sosyal adalet için mücadele, eşitlik talebinde ısrar, işçi sınıfının ekonomik-demokratik-sosyal ve sınıfsal haklarını içeren güçlü bir demokrasi talebi, yoksulların, asgari ücretle yaşamaya mahkûm edilen işçilerin sorumluluğu haline gelmektedir.

Emeğimizi, haklarımızı, geleceğimizi EZDİRMEMEYECİZ

İzmir Şubelerimizin Katılımı ile Miting

Sendikamız Genel-İş, İzmir Şubelerimizin katılımı ile Konak Cumhuriyet Meydanı'nda 'Emeğimizi, haklarımızı, geleceğimizi ezdirmeyeceğiz' mitingi gerçekleştirdi.

Konak Cumhuriyet Meydanı'nda şubelerimize üye binlerce işçinin katılımıyla düzenlenen mitingde, 'Emeğimizi haklarımızı geleceğimizi ezdirmeyeceğiz!', 'Herkes iş, ekmek, güvenceli gelecek istiyoruz!', 'Geçinemiyoruz, vergide adalet, gelirdede adalet istiyoruz!', 'Sermayeye, saraya değil, halka bütçe!', 'Bu düzeni işçiler, emekçiler kurmadı, ama bozacak olan bizleriz, bıçak kemikte!' yazılı pankartlara yer verildi. Mitingde ayrıca, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırısıyla başlayan savaşa karşı çıkılarak, **'Savaşı zenginler çıkarır, yoksullar ölür', 'Savaşa hayır!'** denildi.

Mitingde; DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, DİSK Genel Başkan Yardımcısı ve Genel

Başkanımız Remzi Çalışkan ve Sendikamız Genel Yönetim Kurulu Üyeleri, DİSK Ege Bölge Temsilcisi Memiş Sarı, CHP İzmir Milletvekili Kani Beko, HDP İzmir Milletvekili Murat Çepni, İzmir şubelerimizin başkan, yönetici ve üyeleri, DİSK üyesi sendikaların yönetici ve üyeleri, İzmir emek ve meslek örgütü yöneticileri ile siyasi partilerin temsilcileri katıldı.

Mitingde konuşan DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu zamların, hayat pahalılığının, soyguna dönüşen faturaların sorumluluğunu alan kimsenin olmadığını belirterek "Zamlar yağarken, enflasyon tırmanırken, işçilere, emekçilere, emeklilere, dar gelirliilere hayat zehir edilirken ortada sorumlu yok" dedi. Sendikal hakların çiğnendiğini, işçilerin kadro hakkının gasp edildiğini söyleyen Çerkezoğlu, "Yine sorumlusu yok! Memlekette işsizlik öyle bir boyuta gelmiş ki artık milyon-

lar iş aramaktan umudunu kesmiş, bunun da sorumlusu yok" diye konuştu.

Savaştan, kadına yönelik şiddete kadar pek çok yakıcı probleme değindiği konuşmasında, iktidarı ve politikalarını eleştiren Çerkezoğlu, "İzmir Cumhuriyet Meydanı'nı dolduran binlerce işçi kardeşim, zamların da zulmün de işsizliğin de güvencesizliğin de sorumlusunu biliyor ve buradan, İzmir Cumhuriyet Meydanı'ndan Türkiye işçi sınıfı adına hesap soruyor" dedi. Çerkezoğlu ayrıca, "Gençlerimizin geleceğini kararttılar, her evde üniversite mezunu var. Bunların da sorumluluğunu alan yok. Ama bu meydan sorumluları biliyor, ama bu meydan sorumlulardan hesap soruyor" dedi.

Mitingde konuşan Sendikamız Genel Başkanı Remzi Çalışkan ise kitleye seslenişinde, "Ülkemizde ekonomik ve siyasal olarak tam bir yıkımın içindeyiz. Bu büyük ekonomik kriz işçi sınıfını vurdu ve derinleştikçe, vur-

maya devam ediyor. Bu enflasyonla insanca yaşamak, geçinebilmek mümkün değil" dedi.

Uzun zamandan beri, belediye şirket işçilerine ayrımcılık yapıldığını belirten Çalışkan: "Bu ayrımcılığa karşı, sokaklara çıktık, basın açıklamaları ve eylemler yaptık ve şimdi bir kere daha güçlü bir şekilde buraya haykarmaya geldik. Belediye işçileri kamu işçisidir. Ayrımcılık son bulsun, hak ettiğimiz kadro hakkımız verilsin! Yaşanan yoksulluğun, sefaletin, geçim derdimizin sorumlusu, yaklaşık 20 yıldır ülkeyi yöneten bu iktidar ve ortaklarıdır. İktidarın, ülkeyi ekonomiyi yönetme kabiliyeti, tamamen yok olmuştur. Ama çaresiz değiliz. İşçi sınıfının ihtiyacı ucuz kahramanlar değildir işçi sınıfının ihtiyacı örgütlü mücadelesidir. Yasaklamalarınıza, dayatmalarınıza, ayırıştırmanıza, kutuplaştırmaya, demokrasiyi katletmenize hayır diyoruz. Eşitsizliğe, adaletsizliğe, hukuksuzluğa, yoksulluğa, işsizliğe ve sefalet ücretlerine, teslim olmayacağız" dedi.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan'ın konuşmasının tam metni ise şöyle:

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

Dünya halkları ve emekçiler Covid-19 ile

savaşırken, şimdi de emperyalist çıkarlar uğruna yürütülen bir savaş ve onun yarattığı bir küresel kriz ile karşı karşıyayız. Yapılan bu savaşta, silah tacirlerine gün doğarken; olan emekçi halklara, yoksullara, kadınlara ve çocuklara oluyor.

Dünya genelinde, kamusal sağlık sisteminin güçlendirilmesi gerekirken, ülkeler silahlanma bütçelerini artırıyor. Ukrayna'da yaşanan işgal ve savaş, milyonlarca insanı etkiliyor. Savaşlar insanı yok ediyor. Ekolojiyi yok ediyor, doğayı yok ediyor. Savaşlar ayrımcılığı, eşitsizliği ve nefreti derinleştiriyor.

"Savaşın Kazananı, Barışın Kaybedeni Olmaz!" değerli arkadaşlarım. İzmir'den DİSK üyeleri, Genel-İş üyeleri olarak haykırıyoruz:

Savaşa hayır, barış hemen şimdi diyoruz.

Değerli kardeşlerim,

Ülkemiz ekonomik ve siyasal olarak tam bir yıkımın içinde... Bu büyük ekonomik kriz işçi sınıfını vurdu ve derinleştikçe, vurmaya devam ediyor. "Faiz sebep, enflasyon sonuç" gibi söylemlerle ekonominin yönetilemediğini yaşadığımız yüksek enflasyonla acı bir şekilde gördük.

Bu enflasyonla insanca yaşamak, geçinebilmek mümkün değil. Çarşığı, pazarı, işçi sınıfı için yangın yerine çevirdiler! Temel gıda maddelerine her gün zam. Ekmeğe zam. Ayçiçek yağına zam. Son bir yılda, domates yüzde 170 zam gördü. Milletin tenceresi, emekçilerin tenceresi artık kaynamaz oldu.

Benzine zam üstüne zam geliyor. Elektrik ve doğalgaza yapılan, zamlar, katlanılır gibi değil. İktidarın bugüne kadar sürdürdüğü özelleştirmeci ve dışa bağımlı enerji politika-

larının yanlışlığını ve yapılan hataların ceremesini emekçiler çekiyor.

TÜİK'in gerçek dışı açıklamalarına zaten inanmıyorduk. Dar gelirlinin gerçek enflasyonu %100'ü çoktan aştı. İşçi sınıfının ücretleri günbegün eriyor! Bu ücretlerle geçinmek mümkün değil.

Sizin üretimden uzak, bozuk ekonomi yönetiminizin yarattığı krizlerin, bedelini biz işçiler ödemek zorunda değiliz.

İşçi sınıfının derdi sadece enflasyon mu?

Hayır!

İşsizlik, güvencesizlik, sefalet ücretleri ve bizim cebimizden çıkan yüksek vergilerle

“

**Çaresiz
Değiliz!
İşçi sınıfının
ihtiyacı ucuz
kahramanlar
değildir,
işçi sınıfının
ihtiyacı örgütlü
mücadelesidir.**

”

işçi sınıfı daha çok sömürülüyor!

Ülkenin kaynakları, bir avuç sermayeye peşkeş çekiliyor. Kamu-özel sektör işbirliğiyle yapılan projelerin yüküyle geleceğimiz ipotek altına alınıyor.

İktidar ekmeğimizi, emeğimizi, geleceğimizi ve doğamızı yağmalamaya tüm hızıyla devam ediyor! Aydınlık geleceğimiz yok ediliyor.

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

Yaşanan tüm bu sorunların en önemli nedeni adaletin, hukukun ve demokrasinin olmamasıdır. “Haksız ve hukuksuz işten çıkarmalar, sendikal hak ve özgürlüklerin önündeki engeller, halkın iradesinin gasp edilmesi, basın ve ifade özgürlüğünün yok edilmesi, Meclis’in işlevini yitirmesi ve hukukun siyasallaşması gösteriyor ki; demokrasi de, ekmek kadar su kadar halkın ihtiyacıdır.

İşte bu yüzden, emek ve demokrasi mücadelesi, birbirinden ayrı değildir diyoruz.

Demokratik bir ülkede, insanca çalışmak ve insanca yaşamak istiyoruz! Demokrasiye ve kazanılmış haklara yapılan saldırıların karşısında, inadına eşitlik, inadına emek ve inadına demokrasi diyoruz.

Gelenek nokta artık sürdürülemez.

Eriyen ücretlerimiz, yüksek faturalar, temel gıdadaki yüksek artışlarla emekçilerin alım gücü yarı yarıya azalmış durumdadır.

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

Kurucu Genel Başkanımız Abdullah Baştürk ve arkadaşları Genel-İş sendikamızı 60 yıl önce kurdular. Ve bu mücadele mirasını, bizlere devrettiler. 60. Yılıma girerken, devraldığımız bu onurlu mücadele mirasıyla, her türlü saldırı ve engelleme girişimlerine rağmen güçleniyoruz ve büyüyoruz. Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkın, emek, demokrasi ve eşitlik mücadelesine

sine güç katmaya ve bu mücadeleyi daha da büyötmeye devam ediyoruz.

Belediye işçilerinin mücadelesini her türlü zorlu koşula rağmen yılmadan inatla ve ısrarla sürdürüyoruz. Uzun zamandan beri, belediye şirket işçilerine ayrımcılık yapılmaktadır. Bu ayrımcılığa karşı, sokaklara çıktık, basın açıklamaları ve eylemler yaptık ve şimdi, buraya bir kere daha güçlü bir şekilde haykırmaya geldik!

Belediye işçileri kamu işçisidir. Ayrımcılık son bulsun hak ettiğimiz kadro hakkımız verilsin diyoruz. Belediye şirket işçileri, kamu işçilerinin yararlandığı, 52 günlük ilave tediye hakkından yararlanamıyor. Bu hukuksuz uygulamadan derhal vazgeçilsin. Belediye şirket işçilerinin ilave tediye hakları verilmelidir, Belediye şirketlerinde çalışan işçiler de, diğer işçiler gibi, kadroya geçirilmelidir.

Değerli Mücadele arkadaşlarım,

Yaşanan yoksulluğun, sefaletin, geçim derdimizin sorumlusu, yaklaşık 20 yıldır ülkeyi yöneten bu iktidar ve ortaklarıdır. İktidarın, ülkeyi ve ekonomiyi yönetme kabiliyeti tamamen yok olmuştur.

Ama ÇARESİZ DEĞİLİZ! İşçi sınıfının ihtiyacı ucuz kahramanlar değildir işçi sınıfının ihtiyacı örgütlü mücadelesidir. Demokratik kitle ve sınıf sendikacılığı temelinde, örgütlü mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz!

Biz emekçiler, İzmir'den Sesleniyoruz!

Yasaklamalarınıza, dayatmalarınıza, ayırıştırmanıza, kutuplaştırmanıza, demokrasiyi katletmenize hayır diyoruz.

"Eşitsizliğe, adaletsizliğe, hukuksuzluğa, yoksulluğa, işsizliğe ve sefalet ücretlerine, teslim olmayacağız!"

Birleşe birleşe, omuz omuza vererek, bu ülkeye eşitliği de refahı da adaleti de barışı da biz getireceğiz.

Sözlerime son verirken sizleri sevgiyle saygıyla tekrar selamlıyorum. Alanlarda buluşmak üzere, yolunuz, yolumuz, açık olsun.

Yaşasın DİSK, Yaşasın Genel-İş!

Yaşasın İşçilerin Birliği!

Yaşasın Halkların Kardeşliği!

İzmir Şubelerimizin Yeni Faaliyet Binası Törenle Açıldı

Sendikamızın İzmir Şubelerinin faaliyette bulunacağı yeni binamız düzenlenen törenle açıldı.

Açılış törenine; DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, DİSK Genel Başkan Yardımcısı ve Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, DİSK Yönetim Kurulu Üyeleri olan; Birleşik Metal-İş Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, Lastik-İş Genel Başkanı Alaaddin Sarı, Gıda-İş Genel Başkanı Seyit Aslan ile Sendikamız Genel Yönetim Kurulu Üyeleri; Genel Sekreter Şükret Sevgener, Mali İşler Daire Başkanı Mehmet

Gülyüz, Eğitim Daire Başkanı M. Salih Doğrul, Toplu Sözleşmeler Daire Başkanı Çetin Çalışkan, Örgütlenme Daire Başkanı Taner Şanlı, Araştırma Daire Başkanı Nevzat Karataş, DİSK Ege Bölge Temsilcisi Memiş Sarı, CHP İzmir Milletvekilleri Kani Beko ve Atilla Sertel, Konak Belediye Başkanı Abdül Batur, Şubelerimizin Başkan ve Yöneticileri, DİSK ve Genel-İş üyesi işçiler, İzmir emek ve meslek örgütü yöneticileri ve siyasi parti temsilcileri katıldı.

Açılış konuşmasını yapan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, İzmir Şubelerimizin faaliyet binasının yapımında emeği geçenlere teşekkür etti.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan konuşmasında, başta Eski Genel Başkanımız Mahmut Seren olmak üzere emeği geçen geçmiş dönemlerdeki Genel-İş başkan ve yöneticilerine, Konak Belediye Başkanı Abdül Batur ve çalışma arkadaşlarına, DİSK Ege Bölge Temsilcisi Memiş Sarı'ya ve Genel Koordinatörümüz Serhat Salihoğlu'na katkılarından dolayı teşekkür ve takdirlerini ifade ettikten sonra "En büyük teşekkürü alın terleriyle bu binanın harcında katkısı bulunan Genel-İş üyelerinin hak ettiğini" belirtti.

Sözleri sık sık sloganlarla kesilen Genel Başkanımız konuşmasının devamında önceki gün (15 Mart 2022) İzmir Cumhuriyet Meydanı'nda gerçekleştirmiş olduğumuz mitingde "Karanlığa, yoksulluğa, sömürüye karşı emeğimizi ve geleceğimizi koruyacağız" diyerek alanı büyük bir coşkuyla dolduran DİSK'lilere, Genel-İş'lilere tekrar teşekkür etti. Abdullah Baştürk ve arkadaşlarının

60 yıl önce başlattığı mücadele çizgisinin önemine vurgu yapan Çalışkan, "Onun ideallerini ve çizgisini korumak ve daha ileriye taşımak zorunluluğumuzdur" dedi.

Daha sonra DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer birer konuşma yaptı. Arzu Çerkezoğlu, binamızın harcında emeği olan herkese teşekkür etti. Tunç Soyer de "DİSK'e, içinde bulunduğumuz koşullarda böyle bir binanın açılışını gerçekleştirdiği için teşekkür ediyorum" dedi.

Tören, konuşmalardan sonra yapılan açılışın ardından müzik eşliğinde çekilen halaylarla sona erdi.

Genel-İş Genel Yönetim Kurulumu-
zun, şubat ayında "Yüksek Faturalara,
Gelir Adaletsizliğine, Eşitsizliğe, Hu-
kuksuzluğa ve Anti-Demokratik Tüm
Uygulamalara Dur Diyoruz, Geçit Ver-
miyoruz!" konulu açıklaması şubeleri-
miz tarafından yurdun dört bir yanında
alanlarda ve işyerlerinde basın açıkla-
maları ve eylemlerle duyuruldu.

Yüksek Faturalara, Gelir Adaletsizliğine, Eşitsizliğe, Hukuksuzluğa ve Ayrımcılığa Son!

Ülkemiz ağır bir ekonomik ve siyasal kriz sarmalı
içindedir. İktidarın yaklaşık 20 yıldır izlemiş olduğu
siyasal ve ekonomik politikaların başarısızlığı her
geçen gün daha belirgin bir hal almaktadır.

Sendikal hak ve özgürlüklerin yok sayıldığı, de-
mokrasinin askıya alındığı, hukukun işlemediği, ada-
letin sağlanamadığı, Anayasanın ve evrensel hukuk
ilkelerinin yok sayıldığı ve tüm bunların normalleş-
tirilmeye çalışıldığı bir siyasal rejimle yönetiliyoruz.
Bu yönetim anlayışının ekonomik alandaki tezahü-
rü; üretmeyen, istihdam yaratmayan, dışa bağımlı
sermaye yanlısı politikalar, kamu kaynakları ise
bir avuç sermaye çevresine peşkeş çekiliyor. Bunun
işçi sınıfı açısından sonuçları bölüşümde adaletsiz-
lik, gelir eşitsizliği ve yoksulluk olmuştur.

Kriz Yoksulu Daha Yoksul, Zengini Daha Zengin Yapmaktadır

AKP elindeki ülke sürekli bir kriz halindedir. Döviz
kurlarında başlayan yükselişin tetiklediği güncel
ekonomik kriz, bugün işçi ve emekçilerin temel tü-
ketim kalemlerine her gün yapılan zamlarla katlana-
rak artıyor. Market harcamaları bir önceki yıla göre
iki katından fazla artmıştır. Elektrik faturaları tam bir
soyguna dönüşmüştür. Benzine gelen zamlar oto-
matiğe bağlanmıştır. Ev kiralari işçilerin ücretleri ile
yarışır seviyeye gelmiştir. TÜİK'in resmi enflasyonları
bile yoksulluğumuzun son bir yılda %50 oranında
arttığını göstermektedir.

Bu kriz koşullarında sermaye çevreleri yüksek
karlar açıklamaktadır. Kur garantili TL mevduat he-
sabı aldatmacası ile zenginlere kaynak transferi ya-
pılırken, faizden para kazanan bankacılık sektörü ve
finans kapital rekor karlara kavuşmuştur.

Krizin sorumlusu siyasi iktidar iken yükünü işçi sı-
nıfı ve yoksul halk çekmektedir. Buna dur demek tüm
emek ve demokrasi güçlerinin ortak sorumluluğudur.

Belediye İşçilerinin Ücretlerinde İyileştirme Ya- pılmalıdır

Bugün belediyelerde kadrolu ya da şirket işçisi
olarak çalışan işçilerin ücretleri artan enflasyon ve
hayat pahalılığı karşısında ciddi bir biçimde erimiş-

tir. Bir önceki yılın ekonomik şartları göz önünde
bulundurularak imzalanmış olan toplu iş sözleşme-
lerinin önemli bir kısmı ne yazık ki, bugünün ekono-
mik şartlarını karşılamaktan uzak kalmıştır. Belediye

Yüksek Faturalara Karşı Haklarımız için

Alanlara Çıktık!

İşverenlerine çağrımız bu işyerlerinde yeni toplu iş
sözleşmelerini beklemeden ücretlerde iyileştirme
yapmalarıdır. Toplu iş sözleşmesi görüşmeleri de-
vam eden işyerlerinde de artan hayat pahalılığı ve
ekonomik koşullar mutlak suretle işverenler tara-
fından göz önünde bulundurulmalı ve üyelerimizin
kayıplarını giderecek tekliflerle masaya gelinmelidir.

Belediye İşçileri de Kamu İşçisidir

Belediye işçileri bugün birçok açıdan ayrımcılıkla
karşı karşıyadır. Siyasal iktidar tarafından çalışanlara
yönelik yapılan ya da yapılması planlanan kısmi
düzenlemelerde belediye işçilerinin adı bile ne yazık
ki geçmiyor. Kamu işçileri ve kamu çalışanlarına
yönelik yapılan düzenlemelerden belediye işçileri
yararlanamıyor ve dışında tutuluyor. Bunun en son
örneği kamu işçilerine yapılan ek %2,5'lik iyileştirme
zammıdır.

Kamu hizmetleri bir bütün olup, merkezi ya da ye-
rel ayrımı olmaksızın kamu çalışanları (işçi/memur)
eliyle yürütülür. Kamu çalışanlarının işçi ya da memur,
merkezi ya da yerel hakları iyileşecekse toplu olarak
iyileştirilmelidir. Bu durumdan hem Hükümet hem de
belediye işverenleri sorumludur.

Belediye Şirket İşçilerinin Kadro ve İlave Tediye Hakları Verilmelidir

696 sayılı KHK ile beraber kamuda çalışan taşe-
ron işçilerden merkezi idarede bulunanlar doğrudan
kadroya geçerken, belediyelerde çalışan işçiler ise
ne yazık ki kadro yerine belediye şirketlerine geçiş
yapmıştır. Bu durum 450 bine yakın belediye işçisine
ayrımcılık yapılmasına ve hak mağduriyetine neden
olmuştur. Bunun en önemli örneği kamu işçilerinin
yararlandığı 52 günlük ilave tediye hakkından belediye
şirketlerinde çalışan işçilerin yararlanamamasıdır.
KİT'lerde çalışan işçilerin ilave tediye hakkı bu-
lunurken belediye şirketlerinde çalışan işçilerin ilave
tediye hakkı olmaması da ayrıca hukuksuzdur.

Bu mağduriyet bir an önce sona erdirilmeli ve be-
lediye şirketlerinde çalışan işçiler de diğer işçiler gibi
kadroya geçirilmelidir. İlave tediye hakları ise derhal
verilmelidir.

Zorunlu Emeklilik Uygulaması Kaldırılmalıdır

696 sayılı KHK ile geçişi yapılan işçiler Anayasa'ya
aykırı bir uygulamaya maruz bırakılıyor. Bu kapsamda-
ki tüm işçiler emeklilik aylığına hak kazanmaları ile be-
raber çalıştıkları kurumdan zorunlu olarak emekli edili-

yor. Yıllarca kadroya geçme hayali kuran
binlerce taşeron işçi kadroya geçtikten
hemen sonra emekli olmak zorunda bıra-
kılıyor. Halen yüz binlerce işçi benzer bir
sorunla karşı karşıyadır. Bu durum Ana-
yasa tarafından güvence altına alınmış
çalışma hakkına ve eşitlik ilkesine açıkça
aykırıdır. Yıllarca taşeronlarda asgari üc-
retle çalışan işçilerin, bugün zorla emekli
edilmesi bu işçilerin asgari ücretin yarısı kadar bir
emekli ücreti ile yaşamaya mahkûm edilmesidir. Bu
ayrımcı uygulama bir an önce sona erdirilmeli ve ge-
rekli yasal düzenleme bir an evvel yapılmalı, bu süreçte
zorla emekli edilen binlerce işçiye yeniden işe geri dö-
nüş imkânı sağlanmalıdır.

Belediye Gelirleri Arttırılmalı ve Personel Gideri Sınırlamaları Sona Erdirilmelidir

Ekonomik gelişmeler belediye gelir ve giderlerini
de olumsuz etkilemiştir. Merkezi idareden farklı ola-
rak yerel yönetimler daha kısıtlı ve belirli kaynaklarla
yönetilmektedir. Son yıllarda hizmetlerin merkezden
yerele kayma politikası ile beraber birçok kamu hiz-
meti yerel yönetimler olan belediyeler eliyle yerine
getiriliyor. Belediyelerin sorumluluk ve yetki alanları
genişlerken kaynaklar aynı oranda büyümüyor. Bele-
diyelere ayrılan merkezi bütçe kaynakları acilen art-
tırılmalı, işçi ücretleri konusunda merkezi bütçeden
belediyelere doğrudan pay ayrılmalıdır.

Ayrıca 5393 sayılı Belediyeler Kanunu'nda öngö-
rülen bütçedeki %30 ve %40 personel harcama gi-
derleri sınırlaması kaldırılmalı ya da daha gerçekçi
bir orana yükseltilmelidir.

Belediye işçilerinin sesi olan DİSK/Genel-İş, bugün
buradan ilan ettiği talepleri bundan sonra yurdun dört
bir yanına daha güçlü taşımaya kararlıdır. Gelin bu mü-
cadeleyi hep birlikte verelim. Gelin sesimizi hep birlikte
yükseltelim. Hükümet ve belediye işverenleri belediye
işçilerinin bu sesine kulak vermelidir.

Belediye İşçileri de Kamu İşçisidir, Bu Nedenle;
Tüm Belediye İşçilerine Ek Zam ve Ücretlerinde
İyileştirme İstiyoruz.

Belediye Şirket İşçilerine Kadro ve İlave Tediye
Hakkı İstiyoruz.

Taşerondan Kadroya Geçen İşçiler Zorunlu Emek-
li Edilmesin İstiyoruz

Belediye Gelirlerinin Arttırılmasını, Personel Gideri
Sınırlamalarının Kaldırılmasını İstiyoruz.

İstanbul, Ankara, İzmir, Adana- Bursa, Hatay, Diyar-
bakır, Trakya, Balıkesir, Çanakkale, Mersin, Samsun,
Gaziantep, Artvin, Tekirdağ, Eskişehir, Şırnak, Batman,
Tunceli, Ağrı'da üyelerimiz alanlarda ve işyerlerinde ta-
leplerimizi haykırdı.

Gelir Eşitsizliği ve Yoksulluk

Halkın Yüzde 58'i Borçlu

07231 5417

Sendikamızın Araştırma Dairesi'nin (EMAR- Emek Araştırma) her yıl hazırlamış olduğu **Gelir Eşitsizliği Ve Yoksulluk Raporu**'nun 4.sü 2 Şubat 2022'de yayımlandı.

Raporda işçilerin, emekçilerin, gençlerin, kadınların ve çocukların insanca yaşam koşullarından uzak; büyüyen gelir eşitsizliğiyle derinleşen sosyal adaletsizlik, yoksulluk ve yoksulluk içerisinde en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamaz hale geldiği tespit edildi.

Kişi Başına Düşen Milli Gelir

7 Yıldır Azaldı

Kişi başına düşen milli gelirin Cumhuriyet tarihinde ilk kez üst üste 7 yıl azaldığı vurgulanan raporda, Türkiye'nin eşitsizlikte Avrupa'da ilk sırada yer aldığı kaydedildi. Ekonomik kriz ve salgının etkisiyle Türkiye'de gelir eşitsizliği arttı. Eurostat verilerine göre gelir eşitsizliği oranı AB üye ülke ortalamalarına göre yüzde 0,348 iken Yunanistan'da yüzde 0,341; İspanya'da yüzde 0,355; Türkiye'de ise yüzde 0,444 oldu. [Katsayı sıfıra yaklaştıkça eşitlik artıyor.]

En Zengin ve En Yoksul

Arasındaki Uçurum Derinleşiyor

Gelir dağılımı eşitsizliği toplumda en zengin ve en yoksul olanlar arasındaki uçurumu da derinleştirdi. Eurostat verilerine göre AB üye ülke ortalamasında en zengin yüzde 20'lik kesim, en yoksul yüzde 20'den 5,24 kat daha fazla kazanıyor. Türkiye'de ise toplumun en zengin yüzde 20'si ile en yoksul yüzde 20'si arasındaki gelir farkı 9,2 kat.

Türkiye'de 2005 yılında yüzde 7,72 olan enflasyon oranı, 2021 yılında 5 kat artarak yüzde 36'ya yükseldi. Gıda enflasyonu ise 2005 yılında yüzde 4,92 iken 2021 yılında 9 kat artarak yüzde 43,80'e çıktı.

Yoksulluk Arttı

Türkiye'de yoksulluk giderek arttı. TÜİK

verilerine göre yoksul sayısı son 4 yılda yüzde 11,5 artmıştır. 2017 yılında 15 milyon 864 bin olan yoksul sayısı, 2019 yılında 1 milyon 343 kişi daha artarak 17 milyon 207 bin kişiye, 2020 yılında ise 17 milyon 691 bin kişiye ulaştı.

Halkın Yüzde 58'i Borçlu

Konut masrafı dışındaki giderler nedeni ile 2020 yılında halkın yüzde 58,3'ü borçlu hale geldi. Buna göre her 10 kişiden 7'si için konut masrafları ağır yük ve her 10 kişiden 6'sı borçlu durumdadır.

Her 10 Çocuktan 3'ü Yoksul

2006 yılında yoksul çocuk oranı yüzde 34,6 iken, 2020 yılında sadece 2,5 puanlık bir düşüşle yüzde 32,1 olmuştur. Yoksul çocuk sayısı 7 milyon 400 bine yaklaşmıştır. Her 10 çocuktan 3'ü yoksuldur.

Son 16 Yılda Enflasyon 5 Kat,

Gıda Enflasyonu İse 9 Kat Arttı

Ekonomi politikalarının iyi yönetilememesi nedeniyle enflasyon son 16 yıllık dönemde katlanarak arttı. Türkiye'de 2005 yılında yüzde 7,72 olan enflasyon oranı, 2021 yılında 5 kat artarak yüzde 36'ya, gıda enflasyonu ise 2005 yılında yüzde 4,92 iken 2021 yılında 9 kat artarak yüzde 43,80'e çıktı.

Yüksek Enflasyon Karşısında

Halk İhtiyaçlarını Karşılayamıyor

Sürekli artan enflasyon oranlarıyla birlikte halkın alım gücü daha da düştü. Merkez Bankası ve TÜİK verileri kullanarak yapılan mal sepeti hesaplamasında; 2005 yılında 100 TL'ye alınan bir mal sepeti, bugün yüzde 36 enflasyon ve yüzde 43,8 gıda enflasyonu nedeniyle 560 TL'ye yükselmiş durumdadır.

Asgari Ücret Ortalama Ücret Haline

Gelirken, Sendikalı Olmak

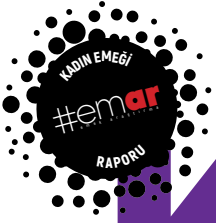
Ücret Düzeylerini Koruyor

Bu süreçte paralel olarak ortalama ü-

retler asgari ücrete yaklaşmaya devam etti. TÜİK verilerine göre aylık ortalama brüt ücret ile asgari ücret arasındaki fark kapanmaya başladı. 2004 yılında aylık ortalama brüt ücret, asgari ücretin 2,17 katına denk gelirken, 2020 yılında 1,37 kata kadar indi. TİS kapsamındaki aylık ortalama brüt ücretinin, brüt asgari ücrete oranı da yıllar içerisinde düşerken sendikalı olmanın ücretler üzerinde koruyucu bir etkisi oldu.

Rapora göre; gelir dağılımı eşitsizliği ve yoksullukla mücadele için öneriler ise şöyle;

- Gelir dağılımı eşitsizliğinin ana kaynağı olan emek ve sermaye arasındaki eşitsizlik son bulmalı, tüm ücretliler ürettikleri değer karşılığını eşit ve adil bir şekilde almalıdır.
- Çalışan yoksulluğunu önlemek için asgari ücret başta olmak üzere tüm ücretlilere insanca yaşayabilecekleri bir gelir güvencesi sağlanmalıdır.
- Kamusal haklar olan eğitim, sağlık, barınma gibi haklardan herkes eşit şekilde faydalanmalı, bu temel haklar nitelikli ve parasız biçimde sağlanmalıdır.
- Vergide adalet sağlanmalı az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi alınmalıdır.
- Vergi dilimleri hakkaniyetli bir şekilde yeniden düzenlenmelidir.
- Yoksulluk riski altında olan kadın, çocuk ve gençler için koruyucu düzenlemeler hayata geçirilmelidir.
- Sosyal yardımlar bireysel olarak değil, herkes için ulaşılabilir ve nitelikli bir şekilde sağlanmalıdır.
- Herkes için temel bir gelir güvencesi sağlanmalıdır.

Kadın Emegi

Sendikamızın Araştırma Dairesi emar'ın (Emek Araştırma) her yıl 8 Mart'ta hazırladığı **Kadın Emegi Raporu** bu yıl da 2 Mart'ta yayımlanıyor. Yaşamın her alanında eşitsizlikle mücadele etmek zorunda bırakılan kadınların iş yaşamını mercek altına aldığımız bu rapor, eşitsizliğin derinliği ve sonuçlarını göstermesi bakımından çarpıcı veriler içermektedir.

- **OECD Ülkeleri Ortalamasında İstihdamda Cinsiyet Açığı Yüzde 14,5; AB Ülkeleri Ortalamasında Yüzde 10 İken, Türkiye'de Yüzde 39,1!**

Türkiye'de kadınların istihdama katılım oranı, AB ve OECD ülkelerinin oldukça altındadır. Yıllar içerisinde birçok ülkede kadınların istihdama katılımını artırmaya dönük politikaların etkisi ile kadın istihdamı artarken, ülkemizde bu oran oldukça sınırlı bir artış göstermiştir. Türkiye istihdamda cinsiyet açığının en yüksek olduğu ülkelerin başında gelmektedir.

- **Türkiye Kadın İşsizlik Oranının En Yüksek Olduğu Ülkelerden Biri! İşsiz Kadın Sayısı Her Geçen Gün Artıyor. 2020 Yılında Geniş Tanımlı Kadın İşsiz Oranı Yüzde 36,6 Oldu!**

Cinsiyete göre ülkelerin işsizlik oranına bakıldığında; Türkiye'nin kadın işsizlik oranının, birçok ülkeye göre yüksek olduğu görülmektedir. Yıllar içerisinde dar tanımlı kadın işsizlik oranına bakıldığında kadınların işsizlik oranlarının daha da yükseldiği ve kadın erkek işsizlik farkının kadınlar aleyhine daha da açıldığı görülmektedir.

- **Genç Kadın İşsizliği Resmi Verilerin 2 Katı!**

İşsizlikten en fazla genç kadınlar etkileniyor. TÜİK 2021 yılı 4. çeyrek verilerine göre, 15-24 yaş arası genç kadın işsizliği 493 bin kişi ile yüzde 27,2'dir. Oysaki geniş tanımlı genç kadın işsizliği 943 bin kişi ile yüzde 42,7'dir ve dar tanımlı işsizliğin iki katıdır.

- **13,3 Milyon Kadın Ücretsiz Bakım Emegi Verdiği İçin Çalışma Hayatına Katılamıyor!**

Kadınların çalışma hayatına katılımı önündeki en büyük engeller; hem toplumsal cinsiyet eşitsizliği hem de kamusal bakım hizmetlerinin yetersizliği nedeni ile engelli, yaşlı ve hasta bakımı ile ev işlerinin kadınların sorumluluğunda olmasıdır. 13,3 milyon kadın ev işleri ve bakım sorumlulukları nedeniyle çalışma hayatına katılamazken erkekler açısından baktığımızda bu sayı yok denecek kadar düşüktür. Bu da açıkça gösteriyor ki, ev işleri ve bakım emegi, devletin, işverenin ve erkeklerin sorunu değil sadece "kadınların sorunu" olarak görülmektedir.

- **Her 10 Kadından 3'ü Kayıt Dışı Çalıştırılıyor! 1,2 Milyondan Fazla Kadın ise Hem Yarı Zamanlı Hem De Kayıt Dışı Çalıştırılıyor.**

Kadınların çalışma hayatına katılımı önündeki engellerin yanı sıra çalışma koşulları da iç açıcı değildir. Türkiye'de her 10 kadından 3'ü kayıt dışı çalıştırılmaktadır. Esnek istihdam olarak da bilinen ve daha çok yarı zamanlı çalışma ile özdeşleştirilen çalışma biçiminde de kadınların oranları yüksektir. Ülkemizde toplamda 1 milyon 533 bin kadın yarı zamanlı çalışırken yarı zamanlı çalışanların yüzde 73'ü de kayıt dışı çalıştırılmaktadır.

- **Erkekler, Kadınlardan Yüzde 27,4 Daha Fazla Kazanıyor.**

Çalışma hayatında toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizliklerin önemli bir göstergesi de ücret adaletsizliğidir. Kadınlar ve erkekler arasındaki ücret farklılıkları, cinsiyete dayalı ayrımcılığın en somut ve görünür yanısıdır. Türkiye'de erkekler, kadınlara göre yüzde 27 oranında daha fazla kazanmaktadır. Erkek ve kadınlar arasındaki ücret eşitsizliği, işteki duruma göre de değişmektedir. Ücretli ve maaşlı çalışan kadın ve erkekler arasında yüzde 17,6'lık bir ücret eşitsizliği bulunmaktadır.

En fazla ücret eşitsizliği yevmiyeli çalışan erkek ve kadınlar arasında görülmektedir. Yevmiyeli çalışan erkekler, yevmiyeli çalışan kadınlara göre yüzde 83,8 daha fazla kazanmaktadır. Ücretli çalışan babalarla ücretli çalışan annelerin ortalama ücret farkı ise %19'dur. Söz konusu veriler kadınlar açısından çocuk sahibi olmanın ücret geliri açısından bir ceza haline geldiğini ortaya koymaktadır.

- **Her 10 Kadın İşçiden Sadece Biri Sendikalı: Kadın İşçilerin Sendikalaşma Oranı Yüzde 10 İken, Erkeklerin Yüzde 15,7'dir.**

Kadının işgücüne ve istihdama katılımı ile sendikalaşma arasında doğrusal bir ilişki vardır. Bir ülkede kadınların çalışma hayatına katılımı arttıkça sendikalara katılımı da doğal olarak artar. Ancak ülkemizde kadınların istihdama katılım düzeyinin düşük olması, çalışma hayatına katılabilen kadınların da daha çok kayıt dışı, esnek, güvencesiz, düşük nitelikli ve düşük ücretlerde yoğunlaşması, kadınların sendikalarda örgütlenmesi önünde ciddi bir engeldir. Aynı zamanda sendikaların da daha çok erkek egemen bir yapıya sahip olması, kadın işçilerin sendikal faaliyetlere katılımı ve örgütlenmelerini sağlayacak politikaların yetersizliği, kadınların sendikalara katılımını zayıflatmaktadır. Kadın ve erkek işçilerin sendikalaşma oranlarına baktığımızda da bu durum açıkça görülmektedir.

- **Kadınların En Çok Sendikalı Olduğu İşkolu: "Sağlık ve Sosyal Hizmetler"**

Kadınların yoğun olarak çalıştığı işkollarında sendikalaşma düzeyi yüksektir. Kadınlar, cinsiyete dayalı işbölümü nedeniyle bazı sektörler ve işkollarında yoğunlaşmaktadır. Kadınların en çok sendikalı olduğu işkolu sağlık ve sosyal hizmetlerdir (yüzde 24,9). İkinci sırada; ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar işkolu gelmektedir (yüzde 21,4). Üçüncü sırada ise kadın işçi sayısının, diğer işkollarına göre daha az olduğu genel işler işkolu gelmektedir (yüzde 16,4).

- **Genel İşler İşkolunda Sendikalı Kadın İşçi Oranı Yüzde 34,5!**

Genel işler işkolunda sendikalı kadın işçi sayısı her geçen gün artmaktadır. 2014 Ocak döneminde kadınların sendikalaşma oranı yüzde 8 iken, 2021 Ocak döneminde yüzde 34,5'e yükselmiştir. İşkolumuzda kadın işçi sayısının artışında 696 sayılı KHK ile taşeron işçilerin, belediye şirketlerinde sürekli işçi kadrosuna geçirilmesinin önemli bir etkisi vardır.

- **Kamu Görevlileri Sendikalarında Kadınların Sendikalaşma Oranı Yüzde 56,6'dır!**

İşçi sendikalarına göre kamu görevlileri sendikalarının üye oranı yüksektir. Fakat işçi sendikalarında olduğu gibi kamu görevlileri sendikalarında da kadınların sendikalaşma düzeyi, erkeklere göre azdır. Ayrıca yıllar içerisinde hem genel olarak hem de cinsiyete göre sendikalaşma oranı düşmüştür. 2016 Temmuz döneminde kamu görevlisi kadınların sendikalaşma oranı yüzde 64 iken, 2021 Temmuz döneminde 7,4 puan düşerek 56,6'ya düşmüştür.

Yaşamı ve Eşitliği Savunanlara Her Gün Mücadele

HerGün8Mart

Her yıl 8 Mart'ta dünyanın her yerinde kadınlar, eşitlik taleplerini dile getirip, direnerek elde ettiği kazanımları kutluyor. 8 Mart 1857'de New York'taki bir tekstil fabrikasında grev yapan 40 bin kadın işçinin büyük direnişine borçlu olduğumuz bu gün, kadınlar için direnişin sembolüdür. Fabrikaya kapatılan ve yakılmak istenen kadın işçiler, daha iyi koşullarda çalışmak istiyordu. Çıkan yangında 120 kadın yaşamını yitirdi. O kadınların eşitlik talebi ve daha iyi koşullarda çalışma ve yaşama mücadelesi bugün de dün olduğu gibi dünyanın dört bir yanında devam ediyor.

Türkiye'de de kadınlar yok sayılan hakları ve emekleri için mücadele ediyor

Özellikle son 10 yıldır kadın haklarının anayasal hak temelli korunmasından söz etmek giderek zorlaşıyor. Kısık sesle cinsiyet adaletinden, yarım ağızla kadınların güçlendirilmesinden bahsediliyor ama bunların içi insan hakları hukuku ile değil, boş vaatlerle doldurulmaya çalışılıyor. AKP iktidarı kadınların taleplerini yok saymaya devam ettikçe de her gün evlerde ya da kamusal alanlarda kadınlar türlü şiddete uğruyor, yaşam hakları yok sayılıyor.

Türkiye, eşitlik ve özgürlükler konusunda her geçen gün geriye giderken bu durumdan en çok etkilenenler yine kadınlar oluyor

İktidarın sermayeyle el ele vererek kadınların kazanımlarına sistemli bir şekilde saldırısı yeni değil: 1985 yılında Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni (CEDAW) imzalayan Türkiye, bugün kadın haklarının korunması açısından son derece önemli bir belge olan İstanbul Sözleşmesi'nden Cumhurbaşkanlığı kararı ile çekildi ve böylece 1985'in de gerisine düştü.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, temel bir norm olarak görülüyor

İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeye giden süreçte, toplumsal cinsiyet eşitliği politikasının rafa kaldırılması için başka adımlar da atıldı. 2010'lu yıllardan başlayarak, evrensel kadın hakları hukukunun temel kavramı olan "toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramı aşama aşama resmî, siyasî ve hukuki belgelerden çıkarıldı. 2011 yılında Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı'nın adından "kadın" kelimesi çıkarıldı ve böylece Bakanlık zaten eksik olan varlığıyla daha da istikrarsız ve işlevsiz hale geldi. 2018 yılından bu yana, hükümetin resmî belgelerinde, ulusal eylem planlarında ve uygulamaya yön veren politika belgelerinde toplumsal cinsiyet eşitliği, temel bir norm olarak yer almıyor.

Anayasayla güvence altına alınmış hakların yerini şimdilerde

cinsiyetçi, ayrımcı uygulamalar alıyor

Kadınlara aile ve ev bakım sorumluluğu dayatılıyor; boşanmanın engellenmesi ve kadının verili kuralların dışına çıkmadan erkeğe itaat etmesi gerektiği savunuluyor. Hukuki ve hak temelli bir sistem yerine öznel, manevi ve ahlaki değerlere göre telkinlerde bulunuluyor.

İktidar sahipleri, şimdi de evlilik sürelerini bahane ederek "1 gün, 1 ay, 5 ay evli kalıp ölene kadar nafaka verme yükümlülüğü adil değil. Bunun bir ölçüsünün olması lazım" açıklamasıyla nafakayı kaldıracağının sinyalini veriyor. Yasada yoksulluk nafakası bağlamında cinsiyet belirtilmemiş olmasına rağmen nafaka alanların büyük çoğunluğunun kadın olması dolayısıyla, bu hamle kadınları köşeye sıkıştırmaya ve seçenezsiz bırakmaya çalışan bir gözdağıdır. Doğrudur; nafaka kadınların meselesidir; çünkü kadınlar toplumsal cinsiyet eşitsizliği, gelir dağılımındaki eşitsizlik, yetersiz istihdam ve bitmek bilmeyen ekonomik krizler dolayısıyla yoksuldur.

İşsizlik oranlarının artışı tartışılırken, iktidar "kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek" açıklaması yaptığında, aslında sadece kötü ekonomi yönetimini değil kadın istihdamına dair planlarını açık etmiş oluyor: Kadınlardan, bakım, üretim ve yeniden üretim döngüsü içinde sürekli bir ücretsiz emek vererek boyun eğmesi isteniyor.

Bütün bu nedenlerle;

- Kadınların kaynaklara erişiminin desteklenmesi,
- Erkeklerle eşit iş bulma ve eşit ücret koşullarına sahip olmaları,
- Kadın istihdamını artırmak için önerilen esnek çalışma biçimlerine karşı tam zamanlı ve güvenceli istihdam olanakları yaratılması,
- Güvenli işyerleri,
- Sendika ve örgütlenme hakkı,
- Kamu kurumları ve yerel yönetimler tarafından kreş, gündüz bakım evi, hasta ve yaşlı bakım evleri gibi merkezler açılarak bakım hizmetlerinin kamusal hale getirilmesi,

• Cinsiyetçi iş bölümünün son bulması, kadınların vazgeçmeyeceği talepleridir.

Kadınlar; dayanışma ve mücadelede direngen, taleplerinde ınatçı ve ısrarcılar; rüzgârı çoktan arkalarına aldılar!

165 yıldır yok sayılmaya, baskılara, ayrımcılığa ve emeklerinin sömürülmesine karşı her 8 Mart'ta olduğu gibi bugün de susmuyor, vazgeçmiyor ve mücadelenin bitmediğini hatırlatıyorlar. Kapitalizmin sömürsünü kabul etmiyor, şiddetine boyun eğmiyorlar. Emekçi kadınların direnişini güzelleştiren haklılığını perçinleyen, var oluşunu ve taleplerini tekrar tekrar vurgulayan **8 Mart'ı coşkuyla kutluyor, bu haklı mücadeleyi bir kez daha selamlıyoruz.**

Genel-İş

Kadın İşçi Buluşması

İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz, ILO 190 için mücadeleye devam!

Renkleriyle, umutlarıyla, mücadeleye olan inançlarıyla farklı şubelerden, farklı illerden ve işyerlerinden gelen Genel-İş üyesi 120 kadın; kadın işçilerin sorunları ve taleplerini paylaşmak, tartışmak ve mücadele için politika üretmek için bir araya geldi.

Türkiye'nin dört bir yanından kadın üyelerimizin katıldığı 'Genel-İş Kadın İşçi Buluşması' 3-4 Mart tarihlerinde Ankara'da yapıldı. İki gün süren kadın buluşmasının ilk gününde DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener ve Eğitim Daire Başkanımız M. Salih Doğrul katılımcıları selamlarak birer konuşma gerçekleştirdiler.

Yaşamın her alanında eşitsizliklerin ve ayrımcılığın en fazla kadınları etkilediğine vurgu yapan DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, "DİSK'li kadınlar olarak İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz, ILO 190'ın imzalanması için mücadelemizi sürdüreceğiz" dedi.

Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener yaptığı konuşmada "Genel-İş olarak kadınlarla birlikte emek ve demokrasi mücadelesini yükseltmeye devam edecek; ayrımcılığa, eşitsizliğe ve şiddete karşı mücadeleden vazgeçmeyeceğiz" dedi.

Eğitim Daire Başkanımız M. Salih Doğrul: "Kadınları ve emeklerini yok sayan sisteme inat, yaşamı ören ve her alanda mücadele eden kadınların bir araya gelmesinden duyduğu memnuniyeti ifade etti."

İlk gün öğleden sonra gerçekleşen panellerde, Prof. Dr. Gülay Toksöz, Prof. Dr. Gamze

Yücesan Özdemir, Prof. Dr. Kadriye Bakırcı, Doç.Dr. Özge Sanem Özates Gelmez ve Handan Coşkun birer konuşma yaptı.

İkinci gün devam eden buluşmada, PSI'dan online gerçekleşen katılımlarla uluslararası konuşmalar gerçekleşti, dayanışma mesajları sunuldu. Buluşma toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı atölyeler ve sunumlarla devam etti.

Genel-İş Kadın İşçi Buluşması sonuç bildirgesinin yayımlanmasıyla sona erdi.

Türkiye'nin dört bir yanından kadın üyelerimizin katıldığı 'Genel-İş Kadın İşçi Buluşması' sonuç bildirgesi :

Sendikamız onurlu bir geçmişten aldığı mirasla; aydınlık bir gelecek için her geçen gün kadın üyelerimizin artan sorunlarına öncelik vermekte ve bu sorunlara yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışı ile çözüm politikaları üretmektedir. Başta toplu sözleşmelerimizde olmak üzere eğitim, araştırma ve örgütlenme çalışmalarında kadın işçilerin işyerinde yaşadıkları ayrımcı politikalara karşı DİSK/Genel-İş Sendikası her zaman mücadele etti ve etmeye devam edecektir.

Bugün de Türkiye'nin dört bir yanından, renkleriyle, umutlarıyla, mücadeleye olan inançlarıyla farklı şubelerden, farklı illerden

ve işyerlerinden gelen Genel-İş üyesi 120 kadın; kadın işçilerin sorunları ve taleplerini paylaşmak, tartışmak ve mücadele için politika üretmek için iki gün süren bir buluşma gerçekleştirdi. Bu buluşma sonucunda; başta 8 Mart'ı yaratan kadın işçiler olmak üzere, kadınların yan yana, omuz omuza ve örgütlü biçimde durması için mücadele eden kadınları minnetle anıyor, **"DİSK/Genel-İş Kadın İşçi Buluşması"** sonuç bildirgesini kamuoyu ile paylaşıyoruz:

- Kadın emeğinin sömürüsü, iktidarın emek düşmanı politikaları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetmeyen düzenlemeleri ile derinleşerek büyüdü. Kadınlar istihdamda yeterince yer almadığı gibi, işyerlerinde esnek, güvencesiz ve düşük ücretlerle çalıştırılıyor. Hem sınıfsal hem de toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikler nedeni ile işyerlerinde eşit değerde işe eşit ücret alamadığı gibi, işte yükselmiyor ve işyerinde ayrımcı politikalarla maruz kalıyor.

- Kadınlar, Covid-19'un yarattığı işsizlikten ve istihdam kaybından daha fazla etkilenmiş ve kadın yoksulluğu orantısız biçimde artmıştır. Pandemi koşullarında işten ilk çıkarılan kadınlar olurken, kısmi çalışma, geçici istihdam, belirli süreli sözleşme gibi esnek

çalışma modelleri ile sosyal güvencesizlik yaygınlaştırılmıştır.

- Ekonomik kriz koşullarına eklenen pandemi ile birlikte artan bakımı yükü, hijyen standartlarının artması, ev dışından alınan hizmetlerin azalması sonucu kadınların ev içi ücretsiz emeği daha da artmış ve geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin pekişmesine yol açmıştır. Aynı zamanda bu süreç de kadın ve çocuklara yönelik ev içi şiddet artmıştır.

- Kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik cinsel taciz ve şiddet iktidar politikalarıyla beslenip artarken kadınlar için çalışma yaşamı da giderek artan bir biçimde bu şiddetin yeniden üretildiği bir alan haline gelmiştir.

- Kadın işçiler işyerlerinde; ayrımcılık, fiziksel şiddet, sözsşel şiddet, duygusal şiddet, cinsel şiddet, psikolojik şiddet, ekonomik şiddet ve mobbing yoluyla şiddete uğruyor. Cinsel taciz ve şiddet oldukça yaygın bir problem olmasına rağmen kadınları koruyacak mekanizmalar yetersiz ve süreç çoğu kez kadın işçilerin aleyhine işlemektedir.

- Bakım yükü, ev ve aile sorumlulukları kadınların işgücüne katılımı önündeki en büyük engel olmaya devam etmektedir. Kadınlara yönelik iş ve aile yaşamını uyumlulaştırma odağındaki istihdam politikaları, geçici istihdam ve yarı zamanlı işlerde yoğunlaşmakta ve kadınlar sosyal korunmadan dışlanmaktadır.

- Kadın işçiler; hem biyolojileri hem yaptıkları işlerin ve çalışma koşullarının farklılığı hem de mesai saatleri sonrası sürdürülen ev ve bakım sorumlulukları sebebiyle farklı sağlık ve güvenlik sorunları ile karşı karşıyadır. Kadınlar işyerlerindeki konumu (güvencesiz, esnek çalışma biçimleri) ve cinsiyetçi işbölümü nedeniyle başta kas-iskelet problemleri, nörolojik problemler ve kalp-damar hastalıklarını erkek işçilere göre daha fazla yaşamaktadır.

Tüm bu sorunlara karşı işçi kadınlar olarak temel taleplerimiz şöyledir:

1. Kadınların toplumsal hayata ve dolaşısıyla istihdama katılımını engelleyen başta toplumsal önyargılar ve politikalara karşı toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayan politikalar savunulmalı ve hayata geçirilmelidir.

2. Kadın istihdamını artırmak için önerilen

esnek çalışma biçimlerine karşı tam zamanlı ve güvenceli istihdam olanakları yaratılmalıdır.

3. Kadınların işe alım ve yükselmelerinde cinsiyetçi politikalardan vazgeçilmelidir. Kadın ve erkek arasında yaşanan ücret eşitsizliği giderilmelidir.

4. Kadınların çalışma hayatına katılımını ve çalışma yaşamı içerisindeki konumunu etkileyen çocuk, yaşlı ve engelli bakımına yönelik; kamu kurumları ve yerel yönetimler tarafından kreş, gündüz bakım evi, hasta ve yaşlı bakım evleri gibi merkezler açılmalı, bakım hizmetleri kamusal ve ücretsiz hizmetler olmalıdır.

5. Kadın işçilerin Anayasa ve yasalarda yer alan hakları; süt izni, doğum izni, ebeveyn izni, kreş ve emzirme odaları, kadın işçilerin çalıştırılmasına ilişkin sınırlamalar gibi düzenlemeler yalnızca annelik rolü üzerinden ele alınmaktadır. Bu nedenle tüm yasal düzenlemeler, toplumsal cinsiyet rollerine göre değil, toplumsal cinsiyet eşitliğine göre yeniden düzenlenmelidir.

6. İşyerlerimizde kadınların yaygın ya da özgül biçimde yaşadıkları sağlık problemleri ve meslek hastalıklarının ele alınması, toplumsal cinsiyeti gözeten bir işçi sağlığı ve güvenliği bakış açısı oluşturulmalıdır.

7. Kadınlara yönelik her türlü şiddet ve taciz engellenmeli, özellikle işyerlerinde karşılaşılan şiddete karşı disiplin mekanizmaları işletilerek cezai yaptırımlar hayata geçirilmelidir.

8. Kadınların işyerinde yaşadıkları sorunlara karşı ILO 190 sayılı Sözleşme ve 206 Nolu Tavsiye Kararı ile İstanbul Sözleşmesi savunulmalı ve toplu sözleşmelerde buna dönük düzenlemeler yapılmalıdır.

9. İstanbul Sözleşmesi'nden fiilen çekilme kararından vazgeçilmelidir.

10. Ebeveyn izni ücretli bir hak olarak hem kadın hem erkeklerle devredilemez bir hak olarak tanınmalıdır.

11. Sigortasız ve ücretsiz çalıştırılan ev içi kadın emeği güvenceli hale getirilmelidir.

12. Kötü koşullarda çalıştırılan Göçmen/Mülteci kadın emeğinin sömürüsüne karşı sosyal koruma sağlanmalıdır.

13. Gezici/Geçici tarım işçisi kadınlara başta işçi sağlığı olmak üzere sosyal ve ekonomik haklar verilmelidir.

Biz, DİSK/Genel-İş Sendikasında örgütlü olan kadın işçiler olarak, işyerlerimizde kadın işçilerin sorunları ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusunda mücadele ediyor ve örgütlü mücadelemiz sayesinde Türkiye'de çalışma yaşamı bakımından emsal teşkil edecek birçok maddeye sahip toplu sözleşmelere imza atıyoruz.

Örgütlü kadınlar olarak yalnızca kendi işyerlerimizdeki sorunlar için değil, kadınların kayıtdışı, geçici, güvencesiz ve örgütsüz çalıştırılmasına da karşıyız ve tam zamanlı-güvenli çalışma için mücadeleye devam edeceğimizi buradan tekrar ediyoruz.

Bizler, kadın emeği sömürüsüne, şiddete ve her türlü ayrımcılığa karşı daha güzel bir dünya kurmak amacıyla olan tüm kadın işçileri, bu örgütlülüğü ve dayanışmayı DİSK/Genel-İş çatısı altında büyütmeye çağırıyoruz.

Yaşasın kadın dayanışması,

Yaşasın örgütlü mücadelemiz,

Yaşasın DİSK/Genel-İş!

DEVAMSIZLIK

Her Durumda Haklı Fesih Hakkı Vermez

T.C YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

Esas No. 2018/761 Karar No. 2021/1130 Tarihi: 30.09.2021

Devamsızlık Her Durumda İşverene Haklı Fesih Hakkı Vermez, Meşru Mazeret Halleri Devamsızlık Olarak Kabul Edilemez

YARGITAY KARARI Gerekçe:

...

12. Uyuşmazlığın çözümü açısından öncelikle konuyla ilgili yasal düzenlemelerin ve kavramların irdelenmesinde yarar vardır.

13. İş sözleşmesi, işçi ile işveren arasında kurulan ve her iki tarafa borç yükleyen bir sözleşme olup, işçi ile işveren arasında karşılıklı güvene dayanan kişisel ve sürekli bir ilişki yaratır. Bu nedenle işçi veya işveren taraflarından birinin davranışı ile bu güveni sarsması hâlinde güveni sarsılan tarafın objektif iyi niyet kurallarına göre artık bu ilişkiyi sürdürmesi kendisinden beklenemeyeceği durumlarda iş sözleşmesi ile bağlı kalamayacağı gerçeğinden hareket eden kanun koyucu taraflara iş sözleşmesini haklı nedenle tazminatsız fesih hakkı tanımıştır.

14. İş sözleşmesi kural olarak feshi ihbar sonucu veya belirli bir süre için yapılmışsa bu sürenin dolmasıyla sona erer. Ancak İş Kanunu ve Borçlar Kanunu işçi ve işverene belirli veya belirsiz süreli bir iş sözleşmesini derhal ortadan kaldırma olanağını da tanımıştır. Bu yüzden, işveren, işçiyi hemen işyerinden uzaklaştırabileceği gibi; işçi de derhal işi bırakma

yetkisine sahiptir. Buna karşılık, işçinin veya işverenin, iş sözleşmesini hemen bozabilmesi için, ortada haklı bir nedenin bulunmasına gerek vardır. İşte, bu tür feshe, haklı nedenle fesih (derhal fesih veya süresiz fesih) adı verilir (Tunçomağ, Kemal/Centel, Tankut: İş Hukukunun Esasları, 5. Bası, İstanbul 2008, s. 204).

15. Haklı nedenle fesih hakkı, dürüstlük kuralları gereği iş ilişkisini sürdürmesi kendisinden beklenemeyecek tarafa belirli veya belirsiz süreli iş sözleşmesini derhal feshetme yetkisi veren, bozucu yenilik doğuran bir haktır. Sürekli borç ilişkileri yaratan iş sözleşmesinde ortaya çıkan bir durum nedeniyle bu ilişkiye devam etmek taraflardan biri için çekilmez hâle gelmişse haklı nedenle derhal fesih hakkı ortaya çıkar. Akdi ilişkiye devâmın çekilmez (katlanılmaz) hâle gelip gelmediğinin ölçüsünü objektif iyi niyet, yani dürüstlük kuralları oluşturur.

16. Haklı nedenle fesih hakkı da süreli fesih gibi bozucu yenilik doğuran bir hak olup, bu hakların tüm özelliklerini taşır. Haklı nedenle fesih, karşı tarafın kabulüne gerek olmaksızın tek taraflı irade beyanıyla iş sözleşmesini derhal sona erdirir.

17. 4857 sayılı İş Kanununda haklı nedenle feshin tanımı yapılmamış, ancak işçi ve işveren açısından haklı nedenler ayrı ayrı sayılmıştır. İşçiye belirli ya da belirsiz süreli iş sözleşmesini haklı nedenle derhal feshetme yetkisi veren nedenler 4857 sayılı Kanun'un 24. maddesinde, işverene haklı nedenle derhal feshetme yetkisi veren nedenler ise aynı Kanun'un 25. maddesinde düzenlenmiştir.

18. İşverenin haklı nedenle derhal fesih nedenlerini düzenleyen 4857 sayılı Kanun'un 25. maddesinin (II) numaralı bendinin (g) alt bendinde, "İşçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü, yahut bir ayda üç işgünü işine devam etmemesi" hâlinde, işverenin haklı fesih imkânı bulunduğu hüküm altına alınmıştır.

19. Burada fesih hakkını doğuran haklı neden, işçinin izinsiz veya geçerli bir mazereti olmadan belirli bir süre işine devam etmemiş olmasıdır. Haklı neden oluşturması için devamsızlık, kanunda öngörüldüğü gibi, ardı ardına iki iş günü, bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü veya bir ayda

üç iş günü sürmüş olmalıdır. İş günü tabiri, kanunen iş günü kabul edilen günler yanında sözleşmeyle iş günü kabul edilen günleri ve buna göre de toplu iş sözleşmeleriyle çalışılacağı öngörülen genel tatil günlerini de kapsar.

20. İşçi devamsızlık yaptığı belirlenen günlerde izinli ise ya da devamsızlığı haklı bir nedene dayanmakta ise, işine devam etmemiş olsa bile iş sözleşmesinin devamsızlık nedeni ile feshedilmesi mümkün olmayacaktır. Devamsızlığı haklı kılan nedenlerin ise önceden sayımı ve tespiti mümkün olmayıp, her somut olayın özelliğine göre belirlenmesi gerekir.

21. İşçinin devamsızlığına dayanak yaptığı olayın, haklı nitelik taşıyıp taşımadığı, olayın mahiyeti, işçinin içinde bulunduğu durum, işyerinin özellikleri ve gerekleri, gelenekler gibi hususlar dikkate alınarak objektif iyi niyet kurallarına göre tespit edilmelidir.

22. Devamsızlığın haklı bir nedene dayandığını ileri süren işçi, bunu ispatla yükümlüdür.

23. Yukarıdaki bilgiler ışığında somut olay değerlendirildiğinde; davacı işveren tarafından haksız olarak işten çıkartıldığını ve hak etmiş olduğu tazminatlarının kendisine ödenmediğini ileri sürmüş; davalı ise davacının memleketi Van'a ailesiyle birlikte döndüğünü, devamsızlık yaptığını belirterek haklı fesih savunmasında bulunmuştur. Mahkemece de yıllık izinleri kullandırılmayan, ücret alacağı bulunan ve işveren tarafından azarlanan davacının haklı olarak iş sözleşmesine son verdiği kabul edilmiştir.

24. Hemen belirtilmelidir ki, hukuk sistemimizde feshin işçi veya işveren tarafından yapılmasına bağlanan hukukî sonuçlar farklı olduğundan, fesih bildiriminin kimin tarafından gerçekleştirildiğinin belirlenmesi önem taşımaktadır.

25. Diğer yandan mahkemece davacının haklı nedenle iş sözleşmesine son verdiği kabul edilmiş ise de, dava dilekçesi ve tüm dosya kapsamından davacının yargılama boyunca iş sözleşmesini yıllık izinlerinin kullandırılmaması, ücretlerinin ödenmemesi, işverence azarlanması nedenleriyle feshettiğine dair iddiasının bulunmadığı görülmektedir.

26. Bu durumda, gerek davanın açıldığı tarihte yürürlükte bulunan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun (HUMK) 74. maddesi gerekse aynı yönde düzenleme içeren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 26. maddesi gereğince, mahkemenin, iş sözleşmesinin işçi tarafından haklı nedenle feshedildiğine ilişkin kabulünde isabet bulunmamakta olup, somut olayda davalı feshi söz konusudur.

27. Öte yandan davacı dava dilekçesinde tam tarih belirtmeksizin 2009 yılında iş sözleşmesine son verildiğini belirtirken, beyan di-

İşçinin devamsızlığı haklı bir nedene dayanmakta ise, işine devam etmemiş olsa bile iş sözleşmesinin devamsızlık nedeni ile feshedilmesi mümkün olmayacaktır

lekçesinde 06.12.2009 tarihinde işten çıkartıldığını ileri sürmüştür. Davacının dava dilekçesinde somut olarak belirtmediği iş sözleşmesinin haksız feshedildiğini ileri sürdüğü tarihin beyan dilekçesinde ise tutulan tutanaklar ve ihtarname dikkate alındığında hatalı belirtilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

28. Öte yandan, dosyada davacının 06.11.2008 tarihinden 10.11.2008 tarihine kadar işe gelmediğine ilişkin ayrı ayrı düzenlenmiş devamsızlık tutanakları bulunmaktadır. Ayrıca yine bu tutanaklarda belirtilen 06-07-08.11.2008 tarihlerinde davacının işe gelmediği belirtilerek işe devamsızlığına ilişkin mazereti var ise bunu belgeleyen resmî evrakı işyerine ibraz etmesi, aksi takdirde iş sözleşmesinin 4857 sayılı İş Kanun'un 25. maddesinin 2. fıkrasının (g) bendine göre feshedileceğini içeren ihtarname gönderilmiş, ihtarname davacının komşusu Mehmet Yamiş tarafından davacının çarşıda olduğunun beyan edilmesi üzerine muhtara teslim edilip kapısına (2) nolu örnek yapıştırılarak komşusu Mehmet Yamiş'e haber verilerek 13.11.2008 tarihinde 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 21. maddesindeki; "Kendisine tebligat yapılacak kimse veya yukarıdaki maddeler mucibince tebligat yapılabilecek kimselerden hiçbirisi gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederse, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza mukabilinde teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, adreste bulunmama halinde tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirilir. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır." şeklindeki hüküm çerçevesinde usulüne uygun tebliğ edilmiştir. Usulüne uygun şekilde gönderilen tebligata rağmen davacı mazeret bildirmemiştir.

29. Bununla birlikte davacının delil listesinde bildirdiği tanıkları da dinlenmiş olup her ne kadar davacı tanığı ... davacının 2008 yılında işverenle çalışma koşulları sebebiyle yaşadığı tartışma sonrası işten çıkartıldığını belirtmişse de, mahkemece yapılan araştırma sonucunda Yakutiye Askerlik Şube Başkanlığının cevabı yazısından tanığın davacının işten çıkartıldığı tarihte askerde olduğu görülmüştür. Bu durumda tanığın feshi ilişkin görgüye dayalı bilgisinin olduğunu söylemek mümkün olmayıp beyanlarına itibar edilmesine olanak bulunmamaktadır.

30. Dinlenen diğer davacı tanığı ... ise, davacının işe gelmediğini doğrular yönde beyanda bulunmuş ve şirket yetkililerince davacının neden gelmediğinin öğrenilmesi için araştırma yapmasının kendisinden istendiğini, davacının evine gittiğinde evde olmaması sebebiyle davacının işe gitmeme gerekçesini öğrenemediğini belirtmiştir. Tanık davacının işten çıkartıldığı iddiasının aksine davacının kendisinin işe gelmediğini doğrular şekilde beyan vermiştir.

31. Davalı tanıkları ise davacının devamsızlık yaptığına ve tutulan devamsızlık tutanaklarının doğruluğuna yönelik davalı tarafın savunmalarını destekler nitelikte beyanda bulunmuşlardır.

32. Sonuç itibarıyla her ne kadar davacı, işveren tarafından iş sözleşmesinin haksız feshedildiğini iddia etmiş ise de, bunu ispatlar mahiyette dosya kapsamına delil sunmadığı gibi, işverence ileri sürülen devamsızlığa yönelik olarak da devamsızlığını haklı kılacak bir mazeret veya rapor sunmamıştır. Bu nedenlerle devamsızlık sebebiyle iş sözleşmesinin feshi haklı nedene dayanmakta olup, kıdem tazminatı talebinin reddi gerekmektedir.

33. Hâl böyle olunca, mahkemece, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, yanılıklı gerekçe ile önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

34. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

IV. SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

Davalı ... San. Tic. ve Paz. Ltd. Şti. vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının yukarıda gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Geçici 3. madde atfıyla uygulanmakta olan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 429. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 30.09.2021 tarihinde oy birliği ile kesin olarak karar verildi.

